ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

Anayasa Mahkemesi Başkanlığından:

GENEL KURUL
KARAR

AHMET ŞIK BAŞVURUSU

Başvuru Numarası : **2017/5375**
Karar Tarihi : **2/5/2019**

Başkan : Zühtü ARSLAN
Başkanvekili : Engin YILDIRIM
Başkanvekili : Hasan Tahsin GÖKCAN
Üyeler : Serdar ÖZGÜLDÜR
Recep KÖMÜRCÜ
Burhan ÜSTÜN
Hicabi DURSUN
Celal Mümtaz AKINCI
Muammer TOPAL
M. Emin KUZ
Kadir ÖZKAYA
Rıdvan GÜLEÇ
Recai AKYEL
Yusuf Şevki HAKYEMEZ
Yıldız SEFERİNOĞLU
Raportör : Fatih HATİPOĞLU
Başvurucu : Ahmet ŞIK
Vekilleri : 1. Av. Abbas YALÇIN
2. Av. Tora PEKİN
3. Av. Fikret İLKİZ
4. Av. Şerafettin CAN ATALAY

I. BAŞVURUNUN KONUSU

1. Başvuru, gazeteci olan başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının; tutuklamaya konu suçlamaların ifade ve basın özgürlükleri kapsamındaki eylemlere ilişkin olması nedeniyle ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği iddialarına ilişkindir.

II. BAŞVURU SÜRECİ

2. Başvuru 30/1/2017 tarihinde yapılmıştır.

3. Başvuru, başvuru formu ve eklerinin idari yönden yapılan ön incelemesinden sonra Komisyona sunulmuştur.

4. Komisyonca başvurunun kabul edilebilirlik incelemesinin Bölüm tarafından yapılmasına karar verilmiştir.

5. Bölüm Başkanı tarafından başvurunun kabul edilebilirlik ve esas incelemesinin birlikte yapılmasına karar verilmiştir.

6. Başvuru belgelerinin bir örneği bilgi için Adalet Bakanlığına (Bakanlık) gönderilmiştir. Bakanlık görüşünü bildirmiştir. Başvurucu, Bakanlığın görüşüne karşı süresinde beyanda bulunmuştur.

7. Birinci Bölüm tarafından 4/7/2018 tarihinde yapılan toplantıda, niteliği itibarıyla Genel Kurul tarafından karara bağlanması gerekli görüldüğünden başvurunun Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 28. maddesinin (3) numaralı fıkrası uyarınca Genel Kurula sevkine karar verilmiştir.

III. OLAY VE OLGULAR

8. Başvuru formu ve eklerinde ifade edildiği şekliyle ve Ulusal Yargı Ağı Bilişim Sistemi (UYAP) aracılığıyla erişilen bilgi ve belgeler çerçevesinde olaylar özetle şöyledir.

9. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca (Başsavcılık), Cumhuriyet Vakfı (Vakıf) Yönetim Kurulundaki değişikliklerle eş zamanlı olarak Cumhuriyet gazetesinin (gazete) yayın politikasının -özellikle 15 Temmuz darbe teşebbüsüne uzanan süreçte- Vakfın kuruluş felsefesine aykırı şekilde değiştiği ve gazetede devlet aleyhine manipülasyon yapıldığı iddiasıyla başvurucunun da aralarında olduğu çok sayıda kişi hakkında soruşturma başlatılmıştır. Bu kapsamda özellikle; okur kitlesinin dünya görüşüyle bağdaşmayacak şekilde gazetenin gündemi etkilemeye çalıştığı, yıkıcı ve bölücü manipülasyonlara yönelik haberler yaptığı, terör örgütü lider ve yöneticilerinin şiddet çağrısı yapan açıklamalarına yer verdiği, terör örgütlerini meşru gösterdiği, Türkiye Cumhuriyeti devletini terör örgütleri ile irtibatlı göstermeye yönelik yayınlar yaptığı ileri sürülmüştür.

10. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Basın Bürosunca düzenlenen 26/12/2016 tarihli tutanakla başvurucunun bir kısım yazı, röportaj ve sosyal medya mesajıyla ilgili olarak terör örgütü propagandası yaptığı suçlamasıyla 2016/158637 sayılı dosya üzerinden soruşturma başlatılmıştır. Savcılık daha sonra bu dosyayı başvurucunun Cumhuriyet gazetesi yazarı olması, suçlama konusu haber ve yazıların da Cumhuriyet gazetesinde ve gazetenin internet sitesinde yayımlanması nedeniyle irtibatlı gördüğü 2016/97293 sayılı ana dosya ile birleştirmiştir.

11. Başvurucu, Başsavcılığın talimatıyla 29/12/2016 tarihinde evinde gözaltına alınmıştır.

12. Başvurucunun ifadesi 30/12/2016 tarihinde gözaltında tutulduğu İstanbul İl Emniyet Müdürlüğünde Cumhuriyet savcısı tarafından alınmıştır. İfade alma işlemi sırasında başvurucunun üç müdafii de hazır bulunmuştur.

13. Başvurucu, Savcılıkta ayrıntılı savunma yapmamış; soruşturma konusu eylemlerinin gazetecilik faaliyeti olup suç teşkil etmediğini ifade ederek suçlamaları kabul etmemiştir.

14. Başvurucu aynı tarihte terör örgütü propagandası yapma suçundan tutuklanması istemiyle İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliğine sevk edilmiştir. Tutuklama talep yazısının ilgili kısmı şöyledir:

"Şüphelinin üzerine atılı suçu işlediğine dair kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösteren olguların ve tutuklama nedeninin bulunduğu, bu kapsamda şüphelinin sosyal medya hesabı Twitter üzerinden @sahmetsahmet rumuzu ile 20/12/2016 tarihinde yaptığı paylaşımda 'suikastçinin Nusra'cı değil, FETÖ'cü olduğunu kanıtlama gayretindeki iktidar ve yancıları, katilin polis olduğu gerçeğini ne yapacaksınız' dediği, 8/9/2016 tarihli paylaşımında 'katil devlettir deyince, bozuluyorsunuz' dediği, 14/12/2016 tarihli paylaşımında 'savaş, PKK ile ülkenin belirli bir bölgesinde arada kesintiler olsa da 1984'ten bu yana var' dediği, 11/12/2016 tarihli paylaşımında 'Cizre'de evlerin bodrumlarında yakılanlarla İstanbul'da bombayla parçalananları kıyaslayacağına ikisine de itiraz et, ikisi de şiddet' dediği, 7/12/2016 tarihli paylaşımında 'S.S.Ö.ye isnat edilen fiil suçsa, saray'da oturandan başlayarak daha bir dolu sanık olması gerekmez mi' dediği, 28/11/2015 tarihli paylaşımında 'T.E.yi tutuklamak yerine katletmeyi tercih ettiler. Katil sürüsü bir mafyasınız' dediği, 17/2/2016 tarihli paylaşımında 'devleti mafyalaştıranların suçlarının soruşturulmasını engellemek için savaş çıkardığına inananlar, bomba patlatacağına neden inanmaz' dediği, 17/2/2016 tarihli paylaşımında 'ABD ve AB'nin cihatçı terör'e karşı müttefikimiz dedikleri PYD'nin terör örgütü olduğunu kanıtlamaya çalışanlar olağan şüpheli olmaz mı' dediği ayrıca www.cumhuriyet.com.tr isimli internet sitesinde ise 14/3/2015 tarihli yazısında 'ya Apo Kandil'e ya biz İmralı'ya' başlıklı yazısı içeriğinde PKK terör örgütü üst yöneticilerinden olan Cemil Bayık ile röportaj yaparak dağ kadrosunun gündeme ilişkin söylemlerini kamuoyuna taşıyarak terör örgütü propagandası yaptığı, aynı şekilde 8/7/2015 tarihli 'Bizimki gazetecilik, sizinki ihanet' başlıklı yazısında, MİT tırları soruşturmasında tutuklu bulunan savcı Ö.Ş.nin 'MİT, Reyhanlı katliamını biliyordu, ama polis ile paylaşmadı' şeklindeki açıklamasını haberleştirerek suçlamada bulunduğu, 9/7/2015 tarihli 'MİT tırları savcısı: MİT, Reyhanlı'ya göz yumdu, onlara bilgi vermesek engellerdik' başlıklı yazı içeriğiyle MİT'in Reyhanlı'da yapılan terör saldırısına göz yumduğu anlamına gelebilecek açıklamalar yaptığı, 13/2/2015 tarihli 'Tır'daki sır aydınlandı' başlıklı yazı içeriğinde Türkiye'den Suriye'ye MİT tırları ile yapılan silah ve cephane sevkiyatının Türkmenlere değil, cihatçı Ansar El İslam örgütüne gittiği dolayısıyla terör örgütlerine lojistik destek sağladığı yönünde açıklamalara yer verdiği, ayrıca 23-26/9/2014 tarihleri arasında Avrupa Parlementosu ortaklığıyla Heybeliada'da düzenlenen basın özgürlüğü çalıştayında 'PKK için çalışanlar da gazetecidir' şeklinde açıklamada bulunarak PKK terör örgütü propagandası yaptığının anlaşıldığı,

Şüphelinin hazır ettiği 3 müdafisi huzurunda alınan savunmalarında söz konusu sosyal medya Twitter @sahmetsahmet rumuzlu hesap ile ayrıca www.cumhuriyet.com.tr adresli internet sitesinde yazılan yazıların ve paylaşımların kendisine ait olduğunu, bunları bizzat kendisinin yaklaşık 5 yıldan bu yana kullandığını, takipçileri olan herkesin bu paylaşımları görebildiğini beyan ettiği gibi ayrıca sorulan sorulara doğrudan ve ayrıntılı somut bir cevap vermeksizin, daha önce yapılan soruşturmaların yanlış ve usule aykırı olarak yapıldığını ileri sürdüğü, bu beyanların suçlamalara cevap oluşturmadığı, bu nedenle kaçamak cevaplar verildiği gibi 2015 yılında adliye sarayımızda katledilen şehit Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz'ın rehin alınıp, katledilmesi sırasında eylemi gerçekleştiren kişilerle nasıl ve ne şekilde bağlantı kurduğu, aralarındaki ilişkinin ne olduğu hususunda herhangi bir açıklama yapmadığı, ayrıca MİT tırları haberleri ile ilgili olarak bunların neden ve sonuçlarına ilişkin somut açıklamalar yapmadığı ve/veya yapamadığı, dolayısıyla mevcut

delil durumuna ve soruşturmanın geldiği aşama itibariyle gerek PKK, gerek DHKP-C ve gerekse de FETÖ terör örgütlerinin propagandasını yaptığına dair deliler ile bulguların ortaya çıktığı anlaşılmakla;

... yapılan açıklamalar ve gerekçeler doğrultusunda şüphelinin üzerine atılı suçun vasıf ve mahiyeti, mevcut delil durumu, suça dair yasada yazılı cezanın üst haddi dikkate alınarak 5271 sayılı CMK'nın 100. vd. maddeleri uyarınca ... [tutuklanmasına karar verilmesi talep edilmiştir.]"

15. Başvurucu; Hâkimlikteki savunmasında özetle suçlama konusu yapılan haber, yazı ve sosyal medya paylaşımlarının herhangi bir örgütün propagandasını yapma amacı taşımadığını, şiddet çağrısı içermediğini, sadece yaşanan olaylara ilişkin ifade özgürlüğü kapsamında yapılan açıklamalar olduğunu ileri sürmüş ve bu bağlamda PKK terör örgütü lideri Cemil Bayık ve eski savcı C.K. ile yaptığı röportajların bilgi aktarımından ibaret olduğunu savunarak mesleki faaliyetinin soruşturma konusu yapıldığını ifade etmiştir. 23-26/9/2016 tarihlerinde Heybeliada'da düzenlenen bir gazetecilik çalıştayında söylediği *"Eğer ki şiddet çağrısı yapılmıyor ise silahlı gruplara ait olduğu iddia edilen yayın organlarında fikirlerini beyan etmenin ifade özgürlüğü kapsamında değerlendirilmesi gerektiği ..."* şeklindeki sözlerinin bağlamından koparılarak suçlama konusu yapıldığını ifade etmiştir. Başvurucu 9/6/2004 tarihli ve 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 26. maddesinde basın yoluyla işlenen suçlarda dört aylık dava açma süresi öngörüldüğünü, suçlamaya konu çoğu haber ve yazıların üzerinden dört aydan fazla bir sürenin geçtiğini ileri sürerek suçlamaları kabul etmemiştir.

16. Müdafileri ise özetle Cumhuriyet savcısı tarafından emniyette alınan ifade esnasında sorulan hususların düşünce ve kanaat açıklamasına yönelik olduğunu, başvurucunun suçlama konusu yapılan sosyal medya paylaşımlarının ise hiçbirinin örgüt propagandası ve suç unsuru içermediğini, bunların bir kısmıyla ilgili olarak İstanbul Anadolu Cumhuriyet Başsavcılığınca yürütülen ayrı bir soruşturmanın bulunduğunu ve aynı konuda ikinci kez soruşturma yapılmasının hukuka aykırı olduğunu ifade etmişlerdir. Başvurucunun müdafileri terör örgütü propagandası yapma suçunun katalog suçlardan olmadığını, başvurucunun sadece gazetecilik yaptığını ve suçun işlendiğine dair somut delillerin bulunmadığını, başvurucunun kaçma şüphesinin olmadığını, suç için kanunda öngörülen ceza miktarı ile infaz süresi de dikkate alınarak başvurucunun serbest bırakılması gerektiğini beyan etmişlerdir.

17. Hâkimlik 30/12/2016 tarihinde başvurucunun anılan suçtan tutuklanmasına karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...

Şüpheli Ahmet Şık'ın sosyal medya twitter hesabı üzerinden yapmış olduğu "suikastçinin Nusra'cı değil, FETÖ'cü olduğunu kanıtlama gayretindeki iktidar ve yancıları, katilin polis olduğu gerçeğini ne yapacaksınız', 'katil devlettir deyince, bozuluyorsunuz', 'savaş, PKK ile ülkenin belirli bir bölgesinde arada kesintiler olsa da 1984'ten bu yana var', 'Cizre'de evlerin bodrumlarında yakılanlarla İstanbul'da bombayla parçalananları kıyaslayacağına ikisine de itiraz et, ikisi de şiddet', 'S.S.Ö.ye isnat edilen fiil suçsa, saray'da oturandan başlayarak daha bir dolu sanık olması gerekmez mi', 'T.E.'yi tutuklamak yerine katletmeyi tercih ettiler. Katil sürüsü bir mafyasınız', 'devleti mafyalaştıranların suçlarının soruşturulmasını engellemek için savaş çıkardığına inananlar, bomba patlatacağına neden inanmaz', 'ABD ve AB'nin cihatçı terör'e karşı müttefikimiz dedikleri PYD'nin terör örgütü

olduğunu kanıtlamaya çalışanlar olağan şüpheli olmaz mı' şeklindeki paylaşımları ve www.cumhuriyet.com.tr isimli internet sitesinde ise 14/03/2015 tarihli yazısında 'ya Apo Kandil'e ya biz İmralı'ya' başlıklı yazısı içeriğinde PKK terör örgütü üst yöneticilerinden olan Cemil BAYIK ile röportaj yaparak dağ kadrosunun gündeme ilişkin söylemlerini kamuoyuna taşıdığı, aynı şekilde 08/07/2015 tarihli 'Bizimki gazetecilik, sizinki ihanet' başlıklı yazısında, MİT tırları soruşturmasında [1/1/2014 tarihinde Hatay ili Kırıkhan ilçesinde, 19/1/2014 tarihinde ise Adana ili Ceyhan ilçesi Sirkeli otoyol gişelerinde Millî İstihbarat Teşkilatına (MİT) ait yüklerin bulunduğu tırların durdurulmasına ilişkin soruşturmadır. Ayrıntılar için bkz. *Süleyman Bağrıyanık ve diğerleri*, B. No:2015/9756, 16/11/2016] *tutuklu bulunan savcı Ö.Ş.nin 'MİT, Reyhanlı katliamını biliyordu, ama polis ile paylaşmadı' şeklindeki açıklamasını haberleştirerek MİT hakkında suçlamada bulunduğu, 09/07/2015 tarihli 'MİT tırları savcısı: MİT, Reyhanlı'ya göz yumdu, onlara bilgi vermesek engellerdik' başlıklı yazı içeriğiyle MİT'in Reyhanlı'da yapılan terör saldırısına göz yumduğu anlamına gelebilecek açıklamalar yaptığı, 13/02/2015 tarihli 'Tır'daki sır aydınlandı' başlıklı yazı içeriğinde Türkiye'den Suriye'ye MİT tırları ile yapılan silah ve cephane sevkiyatının Türkmenlere değil, cihatçı Ansar El İslam örgütüne gittiği' şeklindeki yazıları ile Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve yetkililerini terör örgütlerine lojistik destek sağladığını belirttiği, ayrıca 23-26/09/2014 tarihleri arasında Avrupa Parlementosu ortaklığıyla Heybeliada'da düzenlenen basın özgürlüğü çalıştayında 'PKK için çalışanlar da gazetecidir' şeklinde açıklamada bulunduğu; tüm sosyal medya paylaşımları ve yazı içerikleri birlikte değerlendirildiğinde şüphelinin paylaşım ve açıklamalarının aynı şekilde PKK ve FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütü üyelerince de dile getirildiği, Türkiye Cumhuriyeti Devletini ve yetkililerini Terör Örgütlerine destek veren ülke olarak gösterirken silahlı terör örgütü olduğu yargı kararları ile sabit olan terör örgütlerinin eylemlerinin savaş ve mücadele gibi legal terimler kullanmak suretiyle meşru gösterildiği, ülkemizin güney doğusunda hendek kazıp barikat kurmak ve bomba düzenekleri tuzaklanarak ve güvenlik güçleri ile silahla açıkca terör faaliyeti yapılmasına rağmen devlet ve kolluk görevlileri hakkında 'Katil, Mafya, Şiddet' gibi terimler kullanılmak suretiyle devletin terör ile mücadelesinin yasa dışı hatta terörist bir faaliyet olarak gösterildiği, ülkemizin çeşitli yerlerinde patlatılan bombalama eylemleri terör örgütlerince üstlenilmesine rağmen devlet yetkililerin savaş çıkardığı ve bu bombaları patlattığı şeklinde paylaşımlar yapılarak terör örgütlerinin propaganadasının yapıldığı, şüpheli bir gazeteci ise de basın özgürlüğü ve ifade hürriyetinin sınırları olup 5187 sayılı Basın Kanunu'nun 11. maddesinde cezai sorumluluğun düzenlendiği, şüphelinin paylaşım ve yazılarının hem basılı eserler yolu ile hem de internet ortamında yapılmış olduğu, şüphelinin PKK ve FETÖ/PDY Silahlı Terör Örgütlerinin propagandası niteliğindeki açıklamalarının iki örgütün birbirinden farklı olması nedeni ile çelişki gibi görülse bile 15 Temmuz darbe girişimi sonrasında ki soruşturmalar ve kamuoyuna yansıyan bilgiler gözetildiğinde dış destekli bu örgütlerin birbiri ile darbe sürecinde ve sonrasında koordineli olarak hareket ettiklerinin ortaya çıktığı, bu nedenle şüphelinin her iki örgütün propagandası niteliğindeki açıklamalarının bir çelişki teşkil etmediği ve aynı amaca hizmet ettiği, şüphelinin savunmasında da devleti ve devlet yetkililerini suçlayıcı nitelikte açıklamalarına devam ettiği hususları birlikte değerlendirildiğinde kuvvetli suç şüphesinin varlığının gösterir delillerin bulunduğu, atılı suç, öngörülen ceza miktarı, suçun basın yayın yoluyla işlenmiş bulunması, şüphelinin herhangi bir pişmanlık göstermeyip sorgu sırasında da söz konusu terör örgütlerinin üyelerinin açıklamaları ile aynı mahiyette açıklamalar da bulunmuş olması dikkate alındığında adli kontrol kararının yetersiz geleceği ve tutuklama tedbirinin orantılı olduğu anlaşıldığından CMK'nın 100. ve devamı maddeleri uyarınca* ...[tutuklanmasına karar verildi.]

... "

18. Başvurucu 2/1/2017 tarihinde tutuklama kararına itiraz etmiş, İstanbul 9. Sulh Ceza Hâkimliği 3/1/2017 tarihinde tutuklama kararındakilere benzer gerekçelerle itirazı reddetmiştir.

19. Başvurucu 30/1/2017 tarihinde bireysel başvuruda bulunmuştur.

20. Başsavcılığın 3/4/2017 tarihli iddianamesiyle başvurucu ve on altı şüpheli hakkında tutuklamaya esas alınan eylemler nedeniyle örgüt hiyerarşisine dâhil olmamakla birlikte örgüte yardım etme, bir kişi hakkında silahlı terör örgütüne üye olma, bir kişi hakkında ise silahlı terör örgütü yöneticisi olma suçlarından cezalandırılmaları istemiyle İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesinde dava açılmıştır. Ayrıca tutuklamaya esas alınmayan eylemler nedeniyle bazı şüphelilere isnat edilen hizmet nedeniyle güveni kötüye kullanma suçu da iddianameye konu edilmiştir.

21. İddianamede öncelikle FETÖ/PDY, PKK ve DHKP/C terör örgütleriyle ilgili genel bilgilere yer verilmiştir. Daha sonra gazete, Vakıf ve Şirket hakkındaki bilgilere yer verilerek bunlar arasındaki ilişki açıklanmış ve Vakıf işlemlerindeki bazı hukuka aykırılık iddiaları dile getirilmiş; son olarak başvurucunun da aralarında olduğu şüphelilere yönelik suçlamalara konu olgulara yer verilmiştir.

22. İddianamede 2013 yılı ve sonrasında yapılan Vakıf üyelik seçimlerinde usulsüzlükler yapıldığı, bazı şüpheliler tarafından Vakıf Yönetim Kurulunun ele geçirildiği, bu bağlamda yayın ilkelerinin aksine -bir kısmı başvurucuya ait olan- gazetede yer alan bazı haber, yazı ve manşetler ile devlet aleyhine manipülasyon yapmak suretiyle terör örgütlerine destek verildiği ileri sürülmüştür. Ayrıca gazetenin aralarında başvurucunun da bulunduğu bazı yazar ve yöneticilerinin sosyal medyada yaptığı paylaşımlarla PKK, DHKP-C ve FETÖ/PDY silahlı terör örgütlerinin söylemlerinin geniş kitlelere aktarılmasına aracılık ederek bu terör örgütlerine yardım ettiği iddia edilmiştir. Bu bağlamda;

i. İddianamede başvurucuya ait olan ve suçlama konusu yapılan şu haber ve yazılara yer verilmiştir:

- 14/3/2015 tarihinde yayımlanan "*Ya Apo Kandil'e ya biz İmralı'ya*" başlıklı yazıda PKK silahlı terör örgütü lideri Cemil Bayık ile yapılan röportaja yer verilmiştir. İddianamede, başvurucunun röportajda birçok kez teröristlerden *gerilla* diye bahsettiği, ayrıca haber içeriği ve haberin veriliş şekli dikkate alındığında yazının bilgi aktarma amacını aşarak PKK'nın gündeme ilişkin cebir ve şiddet içeren, manipülatif ve algısal amaçlar taşıyan söylemlerinin kamuoyuna taşınmasının sağlandığı, böylece terör örgütünün propagandasının yapıldığı ileri sürülmüştür. Yazı içeriği şöyledir:

" KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Cemil Bayık, 'PKK'yi silah bırakmaya sadece Öcalan ikna edebilir' dedi.

Kandil'de görüştüğümüz KCK Yürütme Konseyi Eşbaşkanı Cemil Bayık, sürecin ilerlemesi için Öcalan ile görüşmelerinin sağlanması gerektiğini söyledi. 'İstenirse' kendilerinin İmralı'ya götürülebileceğini belirten Bayık, 'Bizim istediğimiz artık Apo'nun İmralı'da tutulmamasıdır. Bu gecikmiş bir taleptir' dedi.

Gerillayı silah bırakmaya ikna edecek tek kişinin Öcalan olduğunu savunan Bayık, 'Biz kim iktidarda ise onunla masaya otururuz. Bu sorunları çözenlerin hepsi ya faşist iktidarlarla meseleleri çözmüş ya da müzakere etmiştir' dedi. Bayık, Türkiye'de diktatörlüğü temsil eden kişinin Erdoğan olduğunu savundu.

Abdullah Öcalan ile doğrudan iletişime geçmeniz sağlanıyor mu?

- Hiçbir zaman doğrudan ilişkimiz olmadı. İlişki kurmak istediğimizi belirttik. Oslo sürecinde bunun olabileceği bize söylendi ama sözden öte herhangi bir şey ortaya çıkmadı. HDP heyeti gidiyor, görüşme notlarını getiriyor, varsa bizim mektuplarımızı götürüyor. Arada HDP heyeti var. Başka herhangi bir iletişim yok.

Yüz yüze görüşmeliyiz

Telekonferans gibi bir yöntem dahil mi buna?

- Hayır. Telekonferans olmaz. Bizzat yüz yüze görüşmemiz gerekiyor.

Abdullah Öcalan'ın sizin yanınıza gelme şansı yok. Siz mi gideceksiniz? Siz giderseniz bırakmazlar ...

- Biz de gidebiliriz. İstenirse götürebilirler fakat bizim istediğimiz artık önder Apo'nun İmralı Cezaevi'nde tutulmaması, özgürleşmesi gerektiğidir.

Banu Güven'le İMC televizyonu adına yaptığınız son söyleşinizde silah bırakma kararının Öcalan'ın katılacağı bir kongreyle olabileceğini söylediniz. Bu Öcalan'ın serbest bırakılması anlamına mı geliyor?

- Elbette. Önder Apo gelip görüşmeden hiç kimse gerillayı ikna edemez. Biz bu hareketin eşbaşkanlığını yürütüyoruz ama biz bile gerillayı ikna edemeyiz. İkna edecek tek kişi önder Apo'dur. Gelip gerilla ile gerilla komutanlarıyla görüşürse ancak o zaman ikna etmek mümkün olur. Onun dışında ikna edebilecek bir güç yoktur.

Bizim etkimiz sınırlı

Öcalan'ın silah bırakma kararını yöneticiler gerillaya deklare etse bile yeterli olmaz mı?

- Bizim gerillamız elbette normal bir gerilla değil. Düz bir asker değil. İdeolojiktirler. Eğitilmişlerdir. Amaçlara ve önder Apo'ya bağlıdırlar. Bizim etkimiz sınırlıdır. Ancak önder Apo gelip onlarla konuşursa ikna olabilirler.

Abdullah Öcalan'ın serbest bırakılmasını talep etmek ne kadar gerçekçi?

- Bana göre gerçekçidir. Hatta gecikmiş bir taleptir.

Olabilirlik koşulu ne kadar gerçekçi?

- Olabilirlik koşulları da vardır. İstenirse rahatlıkla gerçekleşir. Bu karar iktidarın, devletin elindedir. Türkiye'de devletle iktidar istediği gibi algı yaratabilmekte oldukça etkilidir. İsterse önder Apo'nun serbest kalması gerektiği algısını rahatlıkla yaratabilir ve toplumda bir tepkiyle karşılanmaz.

Üzerimize düşeni yaptık

Bu koşul gerçekleşmezse Türkiye içindeki silahlı mücadelenin sona ermeyeceğini, silahların bırakılmayacağını mı anlamalıyız?

- Silahlı mücadelenin son bulması için Türk devleti ve hükümetinin atması gereken adımlar vardır. Biz bu halkın sorunlarını çözmek için ilk önce siyasi bir mücadele yürüttük. Hiçbir zaman silahlı mücadele istemedik. Ancak bize sadece bu yol bırakıldı. Devlet katında reddedilen bu sorunu başka türlü görünür hale getiremezdik. Bu sorunu tüm yönleriyle ortaya çıkarmak, çözüm ortamını yaratmak ancak silahlı mücadele ile mümkün oldu. Yeterli düzeyde silahlı mücadele yürütüldüğüne inanıldıktan sonra da sorunu siyasi taleplerle dile getirmeye başladık. Tek taraflı olarak defalarca ateşkes ilan ederek bunun zeminini yaratmaya çalışıyoruz. Biz kendi cephemizden atılması gereken tüm adımları attık.

İmza atılmadan adımlar atılmaz

Nedir onlar?

- Dünyada hiçbir gücün atmadığı adımları attık. Dünyada benzer sorunların olduğu yerlerdeki örneklere baktığımızda üçüncü bir tarafın gözetiminde ateşkes olur, gerilla mevzilerinden çıkar, esirler bırakılır ve sonra savaş durdurulabilir. Üçüncü tarafın gözetimi olmadan, taraflar anlaşmadan, imza atmadan bu adımlar atılmazdı. Biz bunlar olmadan bile tek taraflı olarak bu büyük adımları attık. Ama artık atacağımız başka adım kalmadı. Sıra devlet ve hükümettedir. Onlar bunu yaparsa biz üzerimize düşeni tereddütsüz yaparız. Önder Apo, eğer müzakere başlayacaksa paralel adımlar atılması gerektiğini söylemesine rağmen bu olmadı. Tek taraflı hatta merdiven basamaklarını zıplayarak adımlar atmak mümkün değilken biz geçmişte bunların hepsini yaptık. Ama devlet ve hükümet bunun karşısında atması gereken adımları atmadı.

Türkiye, üçüncü tarafı hiç istemedi

Üçüncü bir taraf var mı peki? Geçmişte oldu mu?

- Hayır şu anda yok. Bir dönem, Oslo sürecinde vardı. Ama Türkiye devleti üçüncü tarafı hiçbir zaman istemedi.

Üçüncü taraf derken bağımsız bir yapıdan mı yoksa bir devlet gözetiminden mi bahsediyorsunuz?

- Biz aslında daha 2013 Nevruzu'nda önder Apo tarihi açıklamayı yapmadan önce kendisiyle HDP heyeti üzerinden haberleşiyorduk. Biz hem Apo'ya hem de devlet ve hükümete şunu ilettik: Mademki tarihi bir açıklama yapılacak, Kürt sorununun demokratik yöntemle çözümü ortaya konacak, o halde bunun mekanizmalarını da ortaya konması gerekiyor. Bizim önerimiz üçüncü bir tarafın olmasıdır.

İşaret ettiğiniz belirli bir adres var mıydı?

- Hayır. Türkiye parlamentosu olabilir veya Türkiye sivil toplum örgütlerinden oluşturulabilecek bir komite de olabilirdi. Birçok seçenek sunduk. Kabul etmeyerek iki taraflı olarak bunu çözelim dediler. Yerel, milli bir çözüm olmasını istiyoruz dediler. Aslında ipe un sermekti bu. Çünkü dünyada böylesi bir çözüm örneği yok. Ama Türkiye bu yönde adım atmadı. Üçüncü taraf olursa süreç bozulur, ilerlemez dediler.

Gerçekçi değildi

Bize göre gerçekçi değildi. Sorunu çözme niyetleri olup olmadığı açığa çıksın diye, madem istemiyorsunuz sizin dediğinize de varız dedik. Çünkü biz çözüm istiyoruz. Bu yüzden o şartları da kabul ettik. Ama gördük ki milli ya da yerel dediklerinde de bir çözüm amacı yok.

Kürt sorununu kabul etmiyorlar

Bu söylediğinizden hükümetin ya da Türkiye devletinin Kürt sorununu değil de PKK sorununu mu çözmek istediğini anlamalıyız?

- Tamamen öyle. Devlet ve hükümeti Kürt sorununu kabul etmiyor. Kürt halkı diye bir halkı kabul etmiyor. Sorun siyasi olarak ele alınmak ve çözülmek zorundadır.

Tezleri iflas etti

Meseleye terör sorunu diye yaklaşırsanız zaten çözümünüz de savaşla olur. Türkiye devleti, 'Kürt sorunu yok, terör sorunu var' tezi üzerinden hareket ediyor. Ama artık bu tez iflas etmiştir. PKK'nin mücadelesi ne Türkiye'nin içinde ne de uluslararası alanda bu yaklaşımın sürdürülemeyeceğini ortaya çıkardı. Bunu bütün dünya da görüyor ve gelinen noktada artık bu sorunu çözmekten kaçamazlar.

Biz suç işlemedik

AKP kanadı görüşme masasında PKK'yi affedilmesi gereken suçlular olarak mı yoksa artık sınır ötesine taşan ve uluslararası aktörlerin de içinde yer aldığı Kürt sorununun önemli bir aktörü olarak mı görüyor?

- Elbette Türkiye hükümetine göre suçluyuz. Ama biz herhangi bir suç işlemedik. Bir halkın en doğal haklarının mücadelesini yürütüyoruz. Onlar ise böyle bir halk ya da haklarının olmadığını söylüyor. Onların yasalarına göre de suç işlemiş sayılıyoruz. Bu suçsa biz bu suçu işledik ve işlemeye de devam edeceğiz. Ta ki amaçlarımıza ulaşıncaya kadar.

Ankara'nın 'Yerel çözüm' demesi gerçekçi değil'

Nedir amacınız?

- Bu halkın en doğal haklarını kazanmak. Bir kere Kürt sorunu sadece Türkiye'nin bir sorunu değil. Kürtlerle Türk devletinin ve hükümetlerinin arasındaki bir sorun da değil. Ortada bunu aşan bir sorun var. Türkiye'yi ilgilendirdiği kadar Ortadoğu'yu ve hatta uluslararası alanı ilgilendiren bir sorun var. Kürdistan parçalanmış bir ülke ve halktır. Her bir parçası da bir başka devletin egemenliği altındadır. Hepsi de sahip olduğu parça üzerinde politika yürütüyor. Bu devletlerin uluslararası alanda çeşitli güçlerle de ilişkisi var. Hem bu açıdan herkesi ilgilendiriyor hem de bu sorunu ortaya çıkaran, ağırlaştıran uluslararası bölgesel nedenler var. Bölgede önderliği alan ABD var. NATO ülkesi olan Türkiye Avrupa Birliği adayı ve İslam Birliği Teşkilatı'na üye.

Dünyanın bütün güçleri içinde

Dolayısıyla bu sorun bütün bu yapıları ilgilendiren bir mesele haline gelmiştir. Türkiye ile herhangi bir sorunu çözmek ABD, NATO, AB ve İslam Teşkilatı ile bir sorunu çözmek

anlamına geliyor. Kısacası dünyanın bütün güçleri bu sorunun içindeyken Türkiye'nin milli ya da yerel çözüm demesi gerçekçi değil.

28 Şubat'ı özellikle istedi

28 Şubat'ta HDP ve AKP'nin toplantısında Öcalan'ın deklare ettiği 10 maddelik bir plan ortaya konuldu. Böylece Öcalan sürece dair son sözünü söyledi mi?

- Hayır. Çünkü son sözü söylemek artık amaca ulaşmak demektir. O anlamda orada bir bitiş ve gerileme, çürüme ve yozlaşma başlar. Oysa önder Apo ve PKK, devrimi devrim içinde gerçekleştirmeyi amaçlar.

Son sözden kastım şu; 10 maddelik bir deklarasyon ortaya konarak AKP'de bir sorumluluğun altına sokulmuş olundu. Sorumluluğun yerine getirilmemesi durumunda ne olur?

- Önder Apo ısrarla açıklamanın 28 Şubat'ta yapılmasını istedi. Darbe karşıtı bir hareket olduğumuz için açıklamanın 28 Şubat'ta yapılması istendi. Ortak açıklama taraflarca imzalanmış ortak bir metninin duyurulmasıyla olur. Orada tabi ki hükümet ve HDP heyeti birlikte görüntü verdi. Anlamlıydı. Çünkü ilk kez hükümet, sorumluluk altına girdiğini gösteriyordu. Türkiye'nin böyle bir adım atması kolay olmadı ve önemlidir.

Peki, sorumluluk yerine getirilmezse ne olacak?

- Öcalan çağrı yapacak, PKK silah bırakacağını açıklayacak. Böylece sorun çözülmüş olacak. Toplumu aldatmaya yönelik sığ bir kurnazlıktır bu. Bu yanlış algıyı topluma yayarak seçimlerde başarı kazanmak istiyorlar. Kürt hareketi bunları yutmaz.

Demokrasi olsa Kürt sorunu olmaz

Peki, neden AKP'yle masaya oturmaya devam ediyorsunuz?

- Biz kim iktidarda ise onunla masaya otururuz. Bu yadırganamaz. Dünyada benzer sorunları çözenlerin hepsi ya faşist iktidarlarla ya da diktatörlerle meseleleri çözmüş ya da müzakere etmiştir. Burada olan da budur. Türkiye'de demokratik bir yönetim olsa zaten ne Kürt sorunu ne de demokrasi sorunu olur.

Türkiye'de faşizmi Erdoğan ve AKP mi temsil ediyor?

- AKP hegemonyasını ve diktatörlüğü temsil eden Erdoğan'dır. AKP bir yandan Türkiye'de Erdoğan diktatörlüğünü geliştirecek öte yanda güya Kürdistan'da sorun çözecek. Bu mümkün değil.

Milliyetçi seçmene yönelik bir politik girişim mi bunlar?

- Hem milliyetçi kesime sesleniyor hem de bizi tahrik ederek, halkı kışkırtarak adeta 'yeter artık' deme noktasına getirerek bizi masadan kalkmaya zorluyor. AKP sorunu çözmez, tahrik etmeye devam eder, sürecin önünü tıkarsa tek taraflı olarak sorunu çözmekte bir aşamaya kadar gelebilirsin. Bunların üstüne tahrikleri ve tehditleri de eklerseniz masadan bizi kalkmaya itebilirlerdi. Bütün çabaları da bu yöndeydi ama sonuçsuz kaldı.

AKP oy hesabı yapıyor

AKP'nin bundan çıkarı ne? Masadan kalksanız kazancı ne olur?

- Elbette olur. Kendisini hep sorunu çözen taraf, bizi de çözüme karşıymışız gibi gösteriyor. Bizi zorlayarak çözüm noktasına getiriyor, adımlar attırıyor sabırlı davranıyor. Bunu işliyorlar. Eğer masadan biz kalkarsak, 'Ben sorunu çözmek istedim. Sabırlı davrandım ama PKK çözüme gelmeyip savaşta ısrar etti. Barışa razı olmadılar. Savaşın dışında bir şey düşünmüyorlar' diyecekler. Böylece kendisine haklılık kazandırıp bunu da oya dönüştürecek. Hesapları hep bu yöndedir."

- 8/7/2015 tarihli *Bizimki gazetecilik sizinki ihanet* başlıklı yazıda MİT tırları soruşturmasında tutuklu bulunan eski savcı Ö.Ş.nin "*MİT Reyhanlı katlimanı biliyordu ama polis ile paylaşmadı*" şeklindeki açıklamasını da içeren ceza infaz kurumundan gönderilen mektubu röportaj hâline getirilerek yayımlanmıştır. İddianamede, söz konusu haber ile saldırıyı gerçekleştiren terör örgütünün Reyhanlı saldırısındaki (11/5/2013 tarihinde silahlı terör örgütü tarafından gerçekleştirilen bombalı saldırısında 43 kişi hayatını keybetmiş, yüzden fazla kişi yaralanmıştır) rolü adeta yok sayılarak MİT'in terör örgütleriyle iş birliği yapan bir kurum olarak gösterilmeye çalışıldığı ileri sürülmüştür. Yazı içeriği şöyledir:

"Erdoğan ve Davutoğlu'nun 'MİT TIR'ları' manşetleri yüzünden 'vatan hainliğiyle' suçladığı C.D., 'halkın haber alma ve gerçekleri öğrenme hakkı adına uğradığı her türlü baskıya rağmen kamuoyunun bilgilendirilmesine yaptığı katkılar nedeniyle' kişi dalında ödüllendirildi. Savcı Ö.Ş.ye göre MİT Reyhanlı katliamını biliyordu ama polisle paylaşmadı.

Mit Reyhanlı Katliamını Biliyordu ama Gereğini Yapmadı

Hatay Kırıkhan ve Adana'da 1 ve 19 Ocak 2014'te yapılan iki ayrı operasyonda MİT'e ait TIR'larla Suriye'e silah sevkiyatı yapıldığı ortaya çıkmıştı. Silah sevkiyatları dosyası takipsizlik kararı verilerek kapatılırken, soruşturmalarda görev alan savcı ve askerler hakkında soruşturma açılmıştı. Dönemin Adana Cumhuriyet Başsavcısı S.B., Başsavcı Vekili A.K. ile TIR soruşturmalarını yürüten savcılar tutuklandı. Adana Kürkçüler Cezaevi'nde tutuklu bulunan Savcı Ö.Ş.nin avukatı aracılığıyla sorularımızı yanıtladığı mektubunda dile getirdiği iddialar şöyle:

2012 yılının Kasım ayında MİT yetkilileri yanıma gelerek, aralarında M.Ö. isimli bir kişinin de bulunduğu bir grubun bombalı saldırı hazırlığında olduğunu ihbar etti. Suriye istihbaratı adına faaliyet yürüten grubun Suriye'den getirecekleri patlayıcıları Hatay Yayladağı'ndaki Suriyeli muhalif askerlerin bulunduğu çadır kampta patlatacaklarını söylediler. Patlayıcının çöp kamyonuna yerleştirileceğini söyleyen MİT'çiler, grubun içinde bir muhbirlerinin bulunduğunu söylediler. Bunu ihbar kabul edip soruşturmaya geçtik.

Fiiliyatta bir şey yok

Teknik takip sırasında sadece bir kez ortam dinlemesinde saldırıya ilişkin görüşmeler tespit edildi. Ancak fiiliyata geçildiğine dair tespit yapılamadı. MİT yetkilileri bir kaç kez operasyon yapsanız diye teklifte bulundular. Yeterli delil olmadığını, engellemeye yönelik MİT'in de yetkileri bulunduğunu, gelen bilgileri polisle paylaşmalarını belirterek işimize karışmamalarını söyledim.

Soruşturma sürerken Reyhanlı saldırısından üç gün önce, 8 Mayıs Çarşamba günü MİT'ten bir yetkili geldi. Tedirgin ve panik bir halde operasyon yapılmasında ısrar etti. Somut bir gelişme olmadığını söyleyince işimize karışmamaları uyarısında bulundum. Bize hiçbir soruşturmada katkısı olmayan, birçok terör olayında perde gerisinde ya da içinde

gördüğümüz MİT'in, bu saldırıyı ihbar etmesine şaşırmıştım. Reyhanlı'dan 3 gün önce bu dosyaya operasyon yapın diye yaptıkları ısrarın, beni ve polisi içi boş bir dosya ile operasyonla meşgul ederek saldırının polis tarafından engellenmesinin önüne geçilmek istendi.

Polis katliam hazırlığını öğrendi

MİT yetkilisiyle görüşme yaptıktan bir saat kadar sonra Hatay Terörle Mücadele Şubesi Müdür Yardımcısı telefonla aradı. Benim de katkılarını bildiğim bir haber elemanının, Suriye istihbaratı ile irtibatlı kişilerin iki beyaz minibüs ile saldırı hazırlığında olduğunu söylediğini aktardı. Minibüsler ve patlayıcıların Hatay'a getirildiğini, saldırıların Konya ve Ankara'da yapılacağını söyledi. Derhal soruşturma için hazırlık yapmalarını, diğer güvenlik birimlerinden yardım istemelerini söyledim. 9 Mayıs günü failleri teknik takiple izlemeye başladık. Ancak teknik takip sırasında saldırıya ilişkin bir tespit yapılamadı.

İhbar mektubu nöbetçiye verildi

MİT'in Reyhanlı saldırısı öncesinde, bizleri oyalamak için içi boş ihbarda bulundukları olay dışında benimle ve emniyet birimleriyle görüştüğü kesinlikle yalandır. Reyhanlı saldırısından 16 saat kadar önce, 10 Mayıs günü mesai bitiminde MİT'ten bir görevlinin getirdiği kapalı zarfı emniyet binasının girişindeki polise bırakmış. Zarfta bombalı saldırı yapılacağına ilişkin bilgi içeren yazı olduğu kapıda görevli polis memurunun MİT'ten geldiği için önemli olduğunu düşünüp beklemeyerek zarfı TEM şube müdürüne götürmesi üzerine ortaya çıktı. Herhangi bir uyarı yapılmadan alalade bir evrak gibi teslim edilen MİT'in yazısında saldırıda kullanılacak araçların plaka ve diğer bilgileri ile şüphelilerin isimlerinin de bulunduğu çok kıymetli bilgiler olduğu tespit edildi. MİT, Reyhanlı katliamında kendilerini sorumluluktan kurtulmak için kerhen zarfı göndermek zorunda kaldı.

MİT'e bilgi vermesek engellerdik

Zaten 8 Mayıs günü bir polis muhbirinden de benzer bilgileri edinmiş ve MİT ile paylaşıldığını söylemiştim. Ancak terör olaylarındaki tutumunu bildiğimiz halde bu kez yardımları olur düşüncesiyle saldırı ihbarını saldırıdan 2 gün önce bilgileri MİT'le paylaşmamız çok büyük hataydı. MİT'le paylaşım yapılmasaydı saldırı hedefi, ihbarda belirtildiği gibi Konya ve Ankara olduğundan bombalı araçlar bu illere ulaşana kadar engellenirdi. Hedef güzergâhın uzunluğu ve engellenme ihtimalini bertaraf etmek için hedefin Reyhanlı olarak güncellendiğini, buna MİT'le paylaşmamızdan sonra karar verildiğini düşünüyorum.

Araçları saldırıdan önce durdurabilseydik, TIR aramalarında olduğu gibi 'Biz devlet sırrı taşıyoruz, araçları arayamazsınız' deyip Türkiye'yi ayağa kaldıracaklardı. Katliamdan bir ay kadar sonra Hatay TEM Şube Müdürlüğü, MİT'in saldırı hazırlığını bildiği 2012 yılı Aralık ayından itibaren failleri takip edip telefon konuşmalarını kaydettiklerini içeren bir bilgi notu gönderildi. MİT'in teknik izlemesine takılan telefon görüşmelerinde şüphelilerin eylem hazırlığı içinde olduğu açıkça belli oluyordu.

Muhbire tehdit

Soruşturma kapsamında, MİT elemanı olan Suriye uyruklu birisini tanık olarak dinlemiştik. İfadesinde olaydan 2 ay önce saldırı planını ihbar ettiğini belirtti. Muhbir, 2013 Eylülünde Ankara'da Emniyet İstihbarat Daire Başkanlığı'na götürülüp sorgulandığını anlattı. İstenen ifadeyi imzalamayacağını söylemesi üzerine özel hayatıyla ilgili dosyalar önüne konularak tehdit edildiğini söyledi. Dosyalardan Reyhanlı saldırısından itibaren 4 ay

süreyle bütün faaliyetlerinin MİT tarafından izlendiğini anlayan muhbir en özel görüşmelerinin bile fişlendiğini anlattı. Muhbir ertesi günde benzer sorgunun yine MİT huzurunda Başbakanlık Teftiş Kurulu'ndan bir başmüfettiş tarafından yapıldığını söyledi.

Örtbas çabası

Saldırıdan bir gün sonra MİT yetkilileri beni ve polisi suçlayan bir dosya hazırlayıp dönemin Başbakanı Erdoğan'a sunum yapmış. Bunun üzerine Ankara'ya gittim. Dönemin Adalet Bakanlığı Müsteşarı B.E., HSYK Başkan Vekili A.H., 1. Daire Başkanı İ.O.nun bulunduğu bir toplantıda Reyhanlı'da MİT'in sorumluluğu ve ihmalini ayrıntılı olarak anlattım. Müsteşar B.E. ayağa fırlayarak 'Ne ihmali savcı bey, apaçık ihanet bu' dedi.

E. yalanladı

B.E. ise konuyla ilgili iddiaları yalanladı. Ö.Ş.nin o dönemde HSYK'ya gelerek açıklamalar yaptığını belirten E., 'Herhangi bir toplantı olmadı. Konuşmalara tesadüfen tanık oldum ama bana atfedilen şeyleri söylemedim' dedi."

- 13/2/2015 tarihinde yayımlanan *"Tır'daki sır aydınlandı"* başlıklı yazıda MİT tırları ile Ansar El İslam örgütüne silah gittiği iddia edilerek Türkiye Cumhuriyeti'nin terör örgütlerini desteklediği yönünde açıklamalara yer verilmiştir. İddianamede, Türkiye Cumhuriyeti devletinin terör örgütlerine lojistik destek sağladığı yönünde manipülasyon yapıldığı iddia edilmiştir. Yazı içeriği şöyledir:

"Türkiye'den Suriye'ye MİT TIR'larıyla yapılan silah ve cephane sevkiyatının Türkmenlere değil cihatçı Ansar el İslam örgütüne gittiği ortaya çıktı.

Kesap'ta savaşan cihatçılara topçu desteğini ortaya koyan telefon görüşmelerinde MİT TIR'larıyla yapılan silah ve cephane sevkiyatının adresinin de Ansar El İslam örgütü olduğu ifade edilen konuşmalar bulunuyor. Konuşmalarda, Suriye rejim güçlerinin saldırıları üzerine zor durumda kalan Türkmenlerin, cephanelerinin bitmesi üzerine mermi arayışına girdikleri görülüyor. 13 ve 14 Haziran 2104'te yapılan görüşmelerde Türkmenler, MİT TIR'larıyla yapılan silah ve mühimmat yardımlarının Ansar El İslam örgütüne verildiğini ve son bir yıldır kimseden yardım görmediklerini belirtiyorlar.

1 Ocak 2014'te Kırıkhan'da durdurulan ve MİT'e ait olduğu belirlenen TIR'ların aranması engellenmişti. 19 Ocak'ta da Adana'da durdurulan yine MİT'e ait olan TIR'larda yapılan aramalarda çok sayıda silah ve mühimmat bulunduğu kayda geçmişti. Hükümetin sert müdahalesi sonrasında konuyu soruşturan savcılar açığa alındılar. Konuyla ilgili İçişleri Bakanı E.A. ve dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan TIR'ların Türkmenlere yardım götürdüğünü öne süren açıklamalar yapmışlardı.

Operasyona katılan polislerin tümünün görev yerleri değiştirilirken askerler hakkında da 'casusluk' iddiasıyla dava açıldı. MİT'e ait olduğu belirlenen TIR'larla silah ve mühimmat sevkiyatı yapıldığının ortaya çıkmasından sonra hükümetten yapılan açıklamada, Türkmenlere yardım götürüldüğü öne sürülmüştü. Suriye Türkmen Meclisi tarafından yapılan açıklamada ise Ankara'nın kendilerine yardımda bulunmadığı söylenmişti. Suriye Türkmen Kitlesi isimli derneğin yöneticiliğini yapan A.O'nun Suriye Türkleri Derneği Başkanı A.C., Bayır Bucak Tugay Komutanı Albay A.A. ve Suriye Türkmen Kitlesi Genel Koordinatörü S.H. arasında geçen konuşmalar hükümetin açıklamasını da yalanlamış oldu.

'Silah verene soracaksın

A.O. ve Suriye Türkleri Derneği Başkanı A.C. (A.Ş. olarak da biliniyor) arasında geçen konuşmalarda silah ve mühimmat yardımlarından bahsediliyor. Aziz Kikhia olarak kayıtlara giren Bayır Bucak Tugay Komutanı Albay A.A. ile yapılan görüşmelerde de benzer konuşmalar geçiyor.

C. : ... Ne yaptınız durumlar nasıl şeyde?

O. : İyi sayılır kötü yani. Kötü.

C. : Peki nasıl oraya kadar gelmişler kimsenin haberi yok mu ya?

O. : Haberleri var da millet şey etmiyor. Çatıştılar geldi oraya. Şimdi bir daha çatıştılar geri çevirdiler. Kendilerini nasıl haberleri yok, haberleri var da elinde bahleklen gez ne şey edebilirsin, haberin olsa ne yapabilirsin bir şey yapamıyorsun ki ... Yok, şimdi çıktım yok. Sağa sola zahira (mermi) geziyoruz yani yoktur. Kimse vermiyor. Yani haber olmuyor değil, haberi oluyor. Görüyon adam bir adım adım nasıl geliyor görüyon kendini ama seslenemiyorsun kendine.

C. : Hani Ansar'ın (Ansar El İslam Örgütü) aldığı o silahlar... Hani Ansar'ın o kadar aldığı şeyler.

O. : Valla ben bilmem onu. Ansar'a verene soracaksın onu. A..na koyduğumun o.... pu çocukları, onu Ansar'a soracaksın ahbap bana değil.

Hepsi mermi istiyor

O. : Tarık nerede?

K. : Tarık Kesap'ta. Tarık ne yapacak ki?

O. : Konuş kendisi ile adam göndersin oraya alsın Ansar'dan. Arası iyi onun.

K. : Mermi yani T. de gerçi hepsi de mermi istiyor.

O. : Tamam işte T. şimdi Ansar'dan şey etmiyor mu ya, alakası iyi adamın oradan ayarlasın biraz konuşak durum kendileri ile.

K. : Sen konuşuyon mu kendi ile ben şimdi gidip konuşacağım F.M. ile.

O. : T. de çatışmada sabahtan beri.

K. : Lan yok ya doktorlar diyor dikine gidikler.

O. : E.F. neredeler peki?

K. : Mehmiye'deler...

O. : Tamam F.gil nerede?

K. : Bilmiyorum çekilip gittiler.

O. : Nereye çekilik akıl çekilik F. orada ya.

K. : Lan valla orada değil. Yemin ediyor tek başımayım diye.

O. : Kendi Mahmiye'de tek başına fakat onlar orada, yukarıda kardeşim ... Telin oradalar sonra ... Hem orada mecmuaları (grup anlamında kullanılıyor) var. Beride yani kendi görüyor buradan atış yapılıyor ...

K. : Mermi bizim için. F. meselesi değil. Bizim ki ehim (önemli) şey mermi.

O. : Valla yani Ahrar'dan (Ahrar El Şam örgütü) istedim ben.

K. : Valla çekildiyse kalan hepsi çekilecek tüm askeri, asker yanımızda yeri lakul (makul olabilir) diyor.

O. : E. Ne diyor?

K. : E. ile konuş diyor. E. ile konuştum. Gittik kendine dedik kardeş kimse yok. Dönüyorlar da bize. Burada konuşacağımız adam yok mu?

O. : Kim var burada ya? Yoktur. Konuşacağımızla konuştuk ... Buradakilerin elinden bir şey gelmez. Yukarısına haber verdiler. Cemaatten gençler haber verdi. Bakiyim burda şey edeyim ben.

O ZAMAN ÖYLE DUYDUK

A.C. :O dönemde öyle duymuştuk. Sadece duyuma dayalı bilgilerdir. Ben işin içinde değilim. Sadece telefonda konuştum. Hem eğer ortak bir operasyon yapılıyorsa silahlar da ortak kullanılabilir. Bu tür paylaşımlar olmuştur. Kim varsa meydanda yardımları da onlar alır.

S.H. : O silahların ya da TIR'ın bugüne kadar kime ya da nereye gittiğine dair bilgim yok. Ben siyasi faaliyetlerle uğraştığım için askeri alanda olan konulara ilişkin bilgi sahibi değilim. Silah ya da cephane ihtiyacına dair bana da iletilen birtakım talepler oluyor. Ben de açıklamalar yaparak şikâyetlerini iletmiş oluyorum.

Arama yapılmasını vali engellemişti

Hatay'da silah yüklü olduğu iddiasıyla jandarma tarafından durdurulan TIR'larda aranma yapılmasını Hatay Valisi C.L. engellemişti. Hatay Valisi C.L., Kırıkhan Kaymakamlığı ve

İl Jandarma Komutanlığı'na gönderdiği yazı ile TIR'daki MİT mensuplarının serbest bırakılmasını istemişti.

TIR'ların gittiği adamlar nerede?

A.O. ve Suriye Türkleri Derneği Başkanı A.C. (A.Ş.) arasındaki konuşmalarda silah ve mühimmat yardımı yapılanlardan yardım görülmediğinden yakınılıyor.

O. : Durumlar berbat, bundan daha berbat olamaz ... Kesap'a tepeye çöktü rejim.

C. : Hangi tepe?

O. : Suryetin tepesine diyom.

C. : Suryetin oraya çıktı.

O. : Hee en yüksek noktaya çıktı, yukarıdan aşağıya kuruluyor şimdi ... Abi yukarıdan aşağıya gidiyor akşama kadar kalmaz

C. : Nerde millet, millet nerde?

O. : Hangi millet?

C. : ... Dağa gelenler nerde diyom.

O. : Tamam da hangi birine

C. : O TIR'ların gittiği adamlar nerdeler?

O. : Yok abi yok.

A.O. ile F.H. adına kayıtlı telefonla Suriye Türkmen Kitlesi Genel Koordinatörü S.H. konuşuyor.

O. : Vallahi onun orasını bilmiyorum ama yani burası gidiyor abi. Yani konu ortada duruyor. .. (anlaşılmadı)...

H. : Eyvah.

O. : ... (anlaşılmadı)... satma meselesi ciddi ciddi masada abi. Artık kim oynuyor bunu kim oynamıyor, artık bunun detaylarını inan bilemiyorum. Bilsem yani son bu M.N. ile gelip görüştüler ya C.M. .. (anlaşılmadı)... Bunun karşılığında Kürt Dağı Kesap'ı teslim edecekler.

H. : A.M. ne yapıyor? (Suriye Türkmenleri birliklerinin bağlı bulunduğu 2. Fetih Tümeni'nin komutanı)

O. : Ne bilim ben A.M. ne yapıyor? A.M.nin yüzünü gören mi var?

H. : Nerde bu A.M., içerde mi dışarda mı?

O. : Vallahi bilmiyorum şu anda nerede.

H. : Peki A.Ş. diğerleri neredeler, oradan çekilmişler mi?

O. : A.Ş. aşağıda. Orada Ghassam var. Ghassam da çekilik oradan. Ebu Semir'ler de var. Ebu Semir de orda şurda anca hava atıyor, 6-7 ton malzeme aldım diye. 6-7 ton malzeme, cephane aldım diye. Aldın e hani? Gençler de bas bas bağırıyor cephane diye. Geceden beri gece saat 9.30'dan beri cephane diye bas bas bağırıyor. Kimseye bir şey yok. Ansar hareket etmedi saat 10.00'a kadar.

H. : Malzeme biz almadık. Bir seneden bu yana bize bir şey gelmedi şimdi mi gelecek.

O. : Yani satılıyoruz abi o zaman satılıyoruz.

H. : Gör o zaman yani ya A. biz az mı ağlıyoruz malzeme için. Geliyor geliyor kokusunu almıyoruz be. Ben de diyorum. Nereden alacağız bilmiyorum ki.

O. : Geçen hafta Ansar El Şam sağı solu araştırıyor sipariş verecek. Malzeme 3 milyon dolarlı. Ufak sipariş verecek. Ufak siparişi bu 3 milyon dolarlık ufak siparişi bu. Git yanına ağıt ağlıyor.

H. : Kime ne diyeceğim bilmem ki... Malzemeyi bulmakta mesele şimdi ben.

O. : Abi malzeme bulmak mesele değil. Mesele niyet olacak vermekte bize.

H. : Niyet yok.

O. : Yani biz biliyoruz kim getiriyor, kim parasını veriyor. Kim kim yolunu temin ediyor. Kim ta şeride (sınıra) getiriyor. Hepsini biliyoruz. Yani niyet yok.

Türkmenler A.yı yalanladı:

Bize böyle bir yardım gelmedi

2 Ocak 2014: Meclis dışından İçişleri Bakanı yapılan E.A., gazetecilerin Hatay'da durdurulan TIR'a ilişkin sorusuna, 'Türkmenlere götürülen yardım. Herkes işini bilecek' yanıtını verdi.

4 Ocak 2014: Suriye Türkmen Meclisi Başkan Yardımcısı H.E.A., 'Türkmenlere yardım getiren bir TIR yok. Geçen hafta İsviçre'den kıyafet olan bir TIR geldi. Ankara'dan ne başka bir yardım ne de silah yardımı alabiliyoruz' diye karşılık verdi. Bir diğer Suriye Türkmen Meclisi Başkan Yardımcısı A.M. de 'Böyle bir yardımla ilgili bir bilgim yok' dedi.

6 Ağustos 2014: Dönemin Başbakanı Recep Tayyip Erdoğan, 'Yörük Türkmenleri Cumhurbaşkanını Seçiyor' programında yaptığı konuşmada, 'Bayır Bucak Türkmenlerine MİT eliyle yardım ulaştırıyoruz ... Buradan nereye gidiyordu yardımlar? Bayır Bucak Türkmenlerine gidiyordu. Dünyaya Türkiye teröre destek oluyor diye yaygara yaptılar' dedi.

A.O. ile Suriye Türkleri Derneği Başkanı A.C. arasında geçen telefon konuşmaları:

C. : Hani Ansar'ın (Ansar El İslam Örgütü) aldığı o silahlar.. Hani Ansar'ın o kadar aldığı şeyler.

O. : Valla ben bilmem onu. Ansar'a verene soracaksın onu. ..., onu Ansar'a soracaksın ahbap bana değil.

C. : O TIR'ların gittiği adamlar nerdeler?

O. : Yok abi yok.

A.O. ile Suriye Türkmen Kitlesi Genel Koordinatörü S.H.nin konuşmaları:

H. : Malzeme biz almadık. Bir seneden bu yana bize bir şey gelmedi şimdi mi gelecek.

O.: Yani satılıyoruz abi o zaman satılıyoruz.

H. : Gör o zaman yani ya A. biz az mı ağlıyoruz malzeme için. Geliyor geliyor kokusunu almıyoruz be. Ben de diyorum. Nereden alacağız bilmiyorum ki.

O. : Abi malzeme bulmak mesele değil. Mesele niyet olacak vermekte bize.

H. : Niyet yok.

O. : Yani biz biliyoruz kim getiriyor, kim parasını veriyor. Kim kim yolunu temin ediyor. Kim ta şeride (sınıra) getiriyor. Hepsini biliyoruz. Yani niyet yok.

O., Davutoğlu'na sordu:

'Destek' talimatını siz mi verdiniz?

CHP Milletvekili U.O, dün gazetemizde yayımlanan 'Cihatçılara topçu desteği' başlıklı haberi Meclis gündemine taşıdı. Başbakan Ahmet Davutoğlu'nun yanıtlaması istemiyle sunduğu önergede, Türkiye'nin ne zamandan bu yana TSK unsurlarının açık silah ve atış desteğiyle Suriye'deki rejim muhaliflerine, Özgür Suriye Ordusu'na (ÖSO) destek verdiğini soran konuyla ilgili bir kararı olup olmadığı konusunda bilgi istedi. O. , şu sorulara yanıt istedi:

'TSK'nın Suriye toprakları içerisindeki bir bölgeye durup dururken topçu atışı yapmasının gerekçesi nedir? Bu durum Türkiye'yi açıklanması ve telafisi olanaksız zor bir duruma sokmuyor mu? Kesap'a yönelik saldırılara katılan Bayır Bucak Türkmen Cephesi'nin komutanlarından A.O. ile kardeşi A.O. aracılığıyla Whatsapp uygulamasıyla koordinatların Yayladağı Gençlik Derneği Başkanı ve AKP delegesi M.T. isimli kişiye bildirilmesinin gerekçesi nedir? Bölgedeki AKP üyelerine bu konularda ÖSO'ya yardımcı olması talimatı mı verdiniz? Türkiye'den sınır ötesine daha önce kaç kez benzeri biçimde topçu ateşi yapıldı? Her atış öncesinde size bilgi veriliyor mu?'

Cihatçıların sınırdan geçişine izin verdiği konusundaki iddiayı yalanlamayan dönemin Yayladağı Kaymakamı T.Y.nin 'Yönergeye göre hareket ettik' dediğini anımsatan O., 'Bu yönergenin içeriği nedir, kim ne zaman yayınladı? Bu yönerge ÖSO mensubu herkesin elini kolunu sallayarak Türkiye'ye girip çıktığı anlamına mı gelmektedir' diye sordu."

- Başvurucunun İstanbul Adliye Sarayında 31/3/2015 tarihinde görevi başında Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz'ı şehit eden DHKP-C terör örgütü mensupları B.D. ve Ş.Y. ile olay esnasında telefonla görüştüğü ve bu görüşmeyi röportaj hâline getirerek saat 19.48'de gazetenin internet sitesinde "*Öldürülmeden yarım saat önce eylemcilerden Ahmet Şık'a çarpıcı açıklamalar*" başlığıyla yayımladığı belirtilen yazı içeriği şöyledir:

"Cumhuriyet muhabiri Ahmet Şık, öldürülmeden yarım saat önce eylemcilerle telefonda görüştü. Neden eylemi yaptılar, ne istiyorlar, Avukatlar mı, Savcı ile ne konuştular hepsini cevapladılar.

Eylemciler B.D. ve Ş.Y., rehin operasyonunda öldürülmeden yarım saat önce telefonda Ahmet Şık'ın sorularını cevapladılar. İşte Ahmet Şık'ın soruları ve eylemcilerin cevapları:

-Eyleminizi bitirecek misiniz? Müzakereler ne aşamada?

Twitter hesabımızdan soruşturma dosyasında öne çıkan polislerin sicil numaralarını yayınladık. Dosyaya göre emniyet kriminal bürosu 21 şüpheli polisten bu üçünün öne çıktığını tespit etmiş. Bu üç polisin B.yi vuranlar olabileceğini öğrenmiş bulunuyoruz. Zaten savcı da bize bu bilgiyi verdi. Müzakerede, bu üç polisin kimliğinin canlı yayında açıklanmasını talep ediyoruz. Berkin'i öldürenlerin yüzde 99 ihtimalle bu polisler olduğunu

müzakere yürüten heyettekiler de bize söyledi. Biz de, canlı yayında bu isimlerin kamuoyuna açıklanmasını talep ediyoruz. Burada dosyaları da inceledik. Şüpheli polislerin fotoğraflarına baktık. Kriminal büronun hazırladığı raporda bu üç polis kırmızı çerçeve içine alınmış zaten. Birinin adı G.T. Sicil numarası ... Diğer polislerin de sicil numaralarını verdik ve canlı yayında isimlerin açıklanmasını istiyoruz.

-Talebinizin karşılanacağını düşünüyor musunuz?

B.E.nin faillerinin isimleri bugüne kadar biliniyordu ama açıklanmadı. Bizim bu girişimimizle açıklanacak ve yargılama olacak. A.İ.K.nın, E.S.nin davalarında da katiller biliniyordu. Ama yargılamanın nasıl sonuçlandığı ortada. Katiller hiçbir zaman gereken cezayı almıyor. Bu yüzden katillerin halk mahkemelerinde yargılanmasını istiyoruz. Zaten ikinci talebimiz de budur.

-Talep karşılanmazsa ne olacak?

Talebimiz nettir. İsimler canlı yayında açıklanmalı. Müzakereciler verdikleri taahhüdü yerine getirsinler. Polislerin kimlikleri açıklansın. Bu polisler de canlı yayında suçlarını itiraf etsinler. Bu talep karşılandığı noktada daha önce açıkladığımız diğer taleplerimizi müzakere edebiliriz. Eğer talebimiz karşılanmazsa başta söylediğimizi gerçekleştiririz. Polislerin sicil numaralarını verdik. İsimler açıklansın istiyoruz. İsimler açıklandıktan sonra eylemimizi bitirebiliriz. Şimdi son bir görüşme yapıyoruz ve yarım saatlik bir süre tanıdık (Saat 19.40). Eğer canlı yayına çıkıp suçlarını itiraf etmezlerse görüşme sona erecektir. Telefon iletişimi de bitecek ve savcıyı cezalandıracağız.

-Emniyet müdürü ve başsavcı yardımcısının öğle saatlerinde canlı yayında açıklama yapmasını da siz mi talep etmiştiniz?

Evet bizim talebimiz doğrultusunda o açıklama yapıldı. Eyleme başladığımızda 3 saat süre tanımıştık. Sürenin dolmasına az bir süre kala müzakere heyetiyle irtibata geçebildik. Yetkililerin B.E.nin katillerini açıklayacağını taahhüt etmesi üzerine, bu açıklama yapılırsa müzakere sürer dedik. Bunun üzerine emniyet müdürü ve başsavcı vekili canlı yayında açıklama yaptı. Biz de süreyi uzattık. Eğer açıklama yapılmasaydı süre uzamayacaktı.

-İçeri girerken avukat kimliği kullandığınız ya da bizlerin de avukat olduğunuza dair bilgiler dolaşıma girdi? Adliye'ye silahlarla nasıl girdiniz?

İçeri nasıl girdiğimizle ilgili herhangi bir açıklama yapmayacağız. Mutlaka zamanla ortaya çıkacaktır. Ama şu aşamada açıklama yapmayacağız. Bu tür dedikodular avukatları hedef haline getiriyor. Ama bu eylemde avukatların hedef olması için bizim avukat kimliği ya da cübbesi kullanmamıza gerek yok. Bu ülkede avukatlar defalarca hedef oldu. Müvekkillerine sahip çıktıkları için hapislere atıldılar hatta öldürüldüler. Bu yüzden bizim eylememizle avukatların hedef haline getirilmesi söz konusu değil. Çünkü AKP'den ve düzenden yana olmayan herkes zaten bu ülkede hedeftir. Bizler de avukat değil DHKP-C savaşçılarıyız. Sonuçta biz bu eylemi yapmaya karar verdik ve bunun için de her türlü yöntemi denedik. Bu eylem mecbur bırakıldığımız bir yöntemdir.

-Silahlı eylem yapmak adaleti sağlar mı?

Devrimciler bu ülkede adaletin sağlanması için çok çaba sarfettiler. Bugüne kadar bir çok eylem oldu. Devrimciler eylem yaptı, avukatlar zorladı. Katiller yerine bi eylemleri yapanlar tutuklandı. Haklarında soruşturmalar açıldı. İşkence gördüler. B. için istenen adalet sadece düzenin kendi çıkarları söz konusu olduğunda ortaya çıkıyor ve adalet talep

edenleri tutukluyor. Biz de bugün adaleti sağlamak için buradayız. Kullandığımız yöntemler ve eylemimiz meşrudur.

-Talep karşılanmazsa savcı beyi cezalandıracağınızı söylüyorsunuz. Bu meşru mu?

Biz bu olmasın diye uğraşıyoruz. Talebimizin karşılanıp karşılanmaması ve savcının başına bir şey gelmemesi kendi ellerinde. Sonuçta kendi savcıları ve kendi polisleri. Onların düzenini koruyan savcılar ve polisler. Başlarına bir şey gelsin istemiyorlarsa talebimizi yerine getirsinler. Biz düzenin, kendi insanlarına da değer verdiklerini düşünmüyoruz. Kullanır, harcar, atarlar. Bundan sonrası kendilerine kalmış. Daha fazlasını pazarlık konusu yapmıyoruz.

-Savcının sağlık durumu nasıl? Kendisiyle konuşabilir miyiz?

Kendisiyle sizi konuşturamam. Ama sağlık durumu iyi. Zaten bir başka savcı arkadaşıyla ve polis yetkilisiyle telefonla konuştu. Sağlığının iyi olduğunu kendisi de söyledi.

-Savcı beyle herhangi bir tartışmanız oldu mu? Kendisinin B.E.nin faillerinin bulunması için çaba harcadığına ilişkin haberler var medyada?

Evet, kendisiyle konuştuk. Savcı bey kendisini savunmaya çalışıyor. Ama dosyaya baktığımızda sadece avukatların başvurularını görüyorsunuz. Savcının dosyayı ilerletmek için bir çabasını görmüyorsunuz. Dosyanın bugüne kadarki gelişim sürecini biliyoruz. Bugüne kadar hiçbir şekilde savcılar olaya el atmadı. Avukatlar ve aileler kamera görüntülerinin peşine düştü. Devrimciler defalarca bunun için eylemler yaptı. Gözaltına alındı. İşkence gördü. Tutuklandı. Bu dosyada savcıların bir adım atması söz konusu değil. Zaten benzer bütün davalarda da yargının ne yaptığı ortada. Sadece devleti ve suçlularını korurlar. Bu dosyada da polislerin korunmasından savcı sorumludur. Kendisine de bunu söyledik zaten.

-B.E.nin öldürülmesi kamuoyunun geniş kesimi tarafından zaten tepki toplamıştı. Cenazesine katılan yüzbinlerce kişi de bu haksızlığa isyan etmişti. Eyleminiz bu meşru zemini ortadan kaldırmıyor mu?

Berkin Elvan sıradan bir insandı ama bizim çocuğumuzdu. Berkin'i biz tanıyorduk. Kişisel olarak da mahalleden tanıyorduk. Berkin bizim elimizde büyüyen bir çocuktur. Canımız, kardeşimiz, yoldaşımızdır. Cenazesine milyonlarca insanın katılması kendiliğinden olmadı. Devrimciler yaşanan hakıszlığa dikkat çekmek ve kamuoyu oluşturmak için 360 gün boyunca eylemler yaptı. Haziran ayaklanmasında bir çok şehit verildi ama kimsenin cenazesi öyle olmadı. Elbette B.nin bir çocuk olması, yaşı da etkendir ama adalet talepleri sayesinde o kitle B. için toplandı. Bu eyleme karar verirken, en başta da belirtmiştik, bu güne kadar her şey yapıldı. Demokratik yollardan adım atılması için ısrar edildi. Ancak adalet sağlanmadığı için biz de namlularımızla adaleti sağlarız dedik. Ve meşruiyetimizi de idelojimizden alıyoruz."

- Aynı haberin gazetenin 1/4/2015 tarihli nüshasında *"Bu eylem mecbur bırakıldığımız bir yöntem"* başlığıyla verildiği, bu haberde de internet sitesinde verilen görüşme içeriği ile birlikte A.Ş.ye ait bir takdim yazısının bulunduğu, bu yazı içeriğinde *"Geride gerçeği anlatacak tek bir tanık bile kalmayan rehine krizini sonlandıran kanlı operasyondan kısa bir süre önce telefonun ucundaydı, yanıt verebileceğinden emin olmadan çevirdiğim numara ikinci çalışında karşımda genç bir ses 'alo' dedi. Hangisiydi bilmiyorum. Kendimi tanıtıp sorularımı sıralamaya*

başladığımda, geriden duyulan ses pazarlık halindeydi. Çabuk olmasını istemesine rağmen tüm sorularıma yanıt verdi. Kararlı olduğunu gösteren cümleler kursa da ısrarla aynı şeyin altını çiziyordu: 'Polislerin kimliği açıklansın, eylem bitebilir'. Olmadı. Bu basit, bugüne dek zaten yargının yerine getirmesi gereken talep reddedildi. Savcı Mehmet Selim Kiraz ile onu öldürmeye geldiklerini söyleyen Ş.Y. ve B.D.nin cansız bedenlerini geride bırakan ve 'başarılı' denilen operasyon gerçekleşti. Bu son söyleşi de buraya not olarak düşüldü." şeklinde ifadelere yer verildiği, aynı gün eylemi gerçekleştiren -arkasında silahlı terör örgütü DHKP/C bayrağı olan ve yüzünü örgütün flaması ile kapatan- teröristlerden birinin elindeki silahı Şehit Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz'ın başına dayadığı fotoğrafın gazetenin ilk sayfasının tamamını kaplayacak büyüklükte basıldığı, aynı fotoğrafa gazetenin altıncı sayfasında *"Berkin Baskını"* başlığı altında tekrar yer verildiği belirtilmiştir. İddianamede, söz konusu haberin ve fotoğrafın veriliş şekli ile içeriğinde geçen *eylemci, genç ve kararlı* ibareleri birlikte nazara alındığında gazetenin -terör eylemini kınamak yerine- teröristlere ait mesajı aktarım gücünü görsellerle güçlendirmek suretiyle aktardığı, böylece terör örgütünün propagandasını yaptığı iddia edilmiştir.

- 23-26/9/2014 tarihlerinde Avrupa Parlamentosu ortaklığıyla Heybeliada'da düzenlenen basın özgürlüğü çalıştayında *"Silahlı bir mücadele yürüten bir örgütün yayın organında çalışmak sizi o örgütün üyesi yapmaz. Benim için PKK'nın yayın organında çalışan tüm arkadaşlar gazetecidir."* şeklinde açıklamalarda bulunduğu belirtilmiştir.

ii. Başvurucunun *@sahmetsahmet* rumuzlu sosyal medya hesabından yaptığı ve suçlamaya konu edilen;

28/11/2015 tarihli paylaşımında;

"Tahir Elçi'yi tutuklamak yerine katletmeyi tercih ettiler. Katil sürüsü bir mafyasınız",

17/2/2016 tarihli paylaşımında;

"Devleti mafyalaştıranların suçlarının soruşturulmasını engellemek için savaş çıkardığına inananlar, bomba patlatılacağına neden inanmaz"

17/2/2016 tarihli paylaşımında;

"ABD ve AB'nin cihatçı teröre karşı müttefikimiz dedikleri PYD'nin terör örgütü olduğunu kanıtlamaya çalışanlar olağan şüpheli olmaz mı?"

8/9/2016 tarihli paylaşımında;

"Katil devlettir deyince bozuluyorsunuz"

11/12/2016 tarihli paylaşımında;

"Cizre'de evlerin bodrumlarında yakılanlarla İstanbul'da bomba ile parçalananları kıyaslayacağına ikisinede itiraz et. İkisi de şiddet"

14/12/2016 tarihli paylaşımında;

"Savaş, PKK ile ülkenin belirli bir bölgesinde arada kesintiler olsa da 1984'ten bu yana var"

20/12/2016 tarihli paylaşımında;

"Suikastçının Nusra'cı değil FETÖ'cü olduğunu kanıtlama gayretindeki iktidar ve yancıları katilin polis olduğu gerçeğini ne yapacaksınız?" şeklinde ifadeler kullandığı belirtilmiştir.

iii. Sonuç olarak başvurucunun terör örgütlerinin eylemlerini destekleyici tarzda yazılar yazarak ve paylaşımlarda bulunarak terör eylemlerini meşru göstermeye çalıştığı -bazı paylaşımlarında devlete *katil* diyerek- devletin terör örgütlerine karşı verdiği mücadeleyi terör örgütü faaliyeti gibi göstererek kaos ortamı oluşturmak istediği, böylece üzerine atılı örgüt üyesi olmamakla birlikte örgüte yardım etme suçunu işlediği iddia edilmiştir.

23. Başsavcılığın başvurucuya isnat edilen suçlamalara ilişkin hukuki değerlendirmesinin ilgili kısmı ise şöyledir:

"... TCK'nun 220. maddesinin 6. fıkrasında örgütün hiyerarşik yapısı içinde olmamakla birlikte örgüt adına suç işleyen kimselerin de örgüt üyesi olarak kabul edileceği belirtilmiştir. Bir kişinin eylem yöntemi, zamanlaması, örgütün çeşitli kademelerinden kişilerle kurduğu irtibatlar örgütle birlikte hareket etme iradesini dışa yansıtan somut delillerdir. Örgütün hiyerarşik yapısına dahil olmamakla beraber, örgütün amacına bilerek ve isteyerek hizmet eden kişilerin durumu da böyle değerlendirilmelidir. Faaliyetin esasen meşru bir zemine sahip olması da bu durumu değiştirmemektedir ... Normal şartlar altında kamuoyunun bilgi edinme hakkı, basın mensuplarının da mesleki faaliyetlerini icra etme hakkı kapsamında hukuka uygun olan faaliyetler tüm ulusal ve uluslararası sistemlerde ulusal güvenlik, kamu düzeni, kamu barışı gibi kriterlerden hareketle sınırlandırılmaktadır. Basın-yayın faaliyeti kapsamında bir terör örgütünün yaptığı algı manipülasyonuna dahil olma, örgüt lideri ve mensuplarını sevimli gösterme çabasına girme, örgüt yöneticilerinin şiddete çağrı ve tehdit içeren açıklamalarını yayımlama, devleti uluslararası terörle ilişkili göstermeye çalışarak terör örgütlerinin faaliyetlerine saha açmanın hukuka uygun kabul edilemeyeceği açıktır.

Tüm bu hususlar birlikte değerlendirildiğinde şüphelilerden C.D., A.A., B.U., G.T.Ö. Ö.Ç., A.K.D., T.G., H.M.K., B.Y., G.Ö., H.K, M.K.G., M.M.S., A.E., H.A.Ç., Ahmet Şık ve M.O.E.nin fiillerinin silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüte yardım etme suçunun, İ.T.nin fiilinin silahlı terör örgütüne üye olma suçunun, A.K.A.nın fiilinin terör örgütü yöneticisi olma suçunun unsurlarına uyduğu anlaşılmıştır.

Her ne kadar şüphelilere birden fazla terör örgütüne yardım ettikleri isnadında bulunulması ilk bakışta çelişkili gibi görünse de; terör örgütlerinin farklı ideolojik yaklaşımlara ve tabanlara sahip olmasının, ortak bir düşman algısından hareket ettiklerinde, eylemsel düzlemde fikir ve irade birliği içinde hareket etmelerine engel olmadığı bilinmektedir. Silahlı terör örgütlerinin 15 Temmuz darbe girişimi öncesi ve sonrasında geliştirdiği ittifak ve koordineli hareket tarzı, bir üste bağlı olduklarını göstermekte, ortak hedeflerinin Türkiye Cumhuriyeti Devleti ve Hükümetini yıpratmak ve yıkmak olduğunu ortaya koymaktadır."

24. İddianame, İstanbul 27. Ağır Ceza Mahkemesince 19/4/2017 tarihinde kabul edilmiş ve E.2017/148 sayılı dosya üzerinden kovuşturma aşaması başlamıştır.

25. Mahkemece 26/7/2017 tarihinde yapılan duruşmada başvurucunun savunması alınmıştır. Başvurucu savunmasında özetle;

i. 14/3/2015 tarihli "*Ya Apo kandile, ya biz İmralı'ya*" (Cemil Bayık'la yapılan röportaj) başlıklı yazıyla ilgili olarak yazının gazeteciliğin etik sınırları içinde yazıldığını, haberin öznesinin söylediği cümlelerin kimin söylediği belirtilerek hiçbir ekleme ya da çıkarma yapmadan sadece dil bilgisi kurallarını düzelterek anlattığı bir haber olduğunu, bu yazının iddianameye konmasının nedeninin kendisi hakkında örgüt bağlantısı kurma düşüncesi olduğunu, röportajdan çok Cemil Bayık'ın söylediği ve içerikte yer alan bazı şeylerin rahatsızlık oluşturduğunu, dünyanın her yerinde bunun haber değeri olduğunu, kendisinin de bu röportajı yayımlamakla gazetecilik yaptığını savunmuştur.

ii. 8/7/2015 tarihli *"Bizimki gazetecilik, sizinki ihanet"* başlıklı yazıyla ilgili olarak Reyhanlı'daki patlama hakkında savcı Ö.Ş. ile mektup yoluyla röportaj yaptığını, bilgileri veren kişinin bir yargı mensubu olması ve ayrıca haberi teyit edecek başkaca bir kaynak olmaması nedeniyle teyit almadan haberi yayımladığını savunmuştur.

iii. 13/2/2015 tarihli *"Tırdaki sır aydınlatıldı"* başlıklı haberle ilgili olarak haberin doğru olduğunu, haberi bir soruşturma dosyasına giren tapelere dayanarak yaptığını, ayrıca adı geçen kişileri arayarak teyit aldığını ve haberde de kaynak gösterdiğini savunmuştur.

iv. Cumhuriyet savcısını şehit eden teröristlerle yapılan ve 31/3/2015 tarihinde gazetenin internet sitesinde yayımlanan röportajla ilgili olarak Cumhuriyet savcısını öldüren kişilerin hangi saikle bunu yaptıklarını öğrenmeye çalıştığını ve yaptığı haberin arkasında olduğunu ifade etmiştir. Ayrıca kendisinin Cumhuriyet gazetesinde çalıştığını ve internet sitesinden fazla bilgisinin olmadığını ancak gazetede yayımlanan haber ve yazıların internet sitesinde de yayımlandığını, ayrıca Kanun'da belirtilen dört aylık dava açma süresi geçmesine rağmen bunun iddianameye konulmasının hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

v. Aynı haberin 1/4/2015 tarihinde Cumhuriyet gazetesinde birinci ve altıncı sayfadan veriliş tarzıyla ilgili olarak herkesin görev tanımının belli olduğunu, gazetede yazılan bütün haber ve yazıların yazı işlerinde toplandığını ve burada yapılan değerlendirme sonunda editörlerin haberin, yazının veya fotoğrafın nasıl kullanılacağına karar verdiğini, genel işleyişin bu olduğunu ve bu aşamada yazıyı yazan veya haberi yapan kişinin müdahalede bulunmadığını, bulunmasının da doğru olmayacağını ancak buradan yola çıkılarak bir sorumluluk oluşturulmaya çalışılıyorsa bu haberlerin tüm sorumluluğunun kendisine ait olduğunu savunmuştur.

vi. Sosyal medya paylaşımlarında kullandığı terimlerle ilgili olarak ise haber içeriğinden bağımsız değerlendirme yapılmaması gerektiğini, bağlamından koparılan kelimelerle suçlama yapılmasının doğru olmadığını ifade etmiştir. Sonuç olarak başvurucu, gazetecilik faaliyeti nedeniyle yargılandığını ve suçlamaları kabul etmediğini beyan etmiştir.

26. Mahkemece 9/3/2018 tarihinde yapılan celsede başvurucu tahliye edilmiştir. Tahliye kararının ilgili kısmı şöyledir:

"...

haklarında isnat edilen eylem çerçevesinde sanıklar hakkındaki delillerin önemli ölçüde toplanmış olması, sanıkların karartacakları bir delilin kendileri yönünden bulunmaması, sanıkların icra ettikleri görev çerçevesinde dinlenmeyen sanık ve tanık üzerinde baskı yapacağı yolunda kuvvetli şüphenin bulunmaması gözetilip sanık için bu aşamada tutukluluğun ölçüsüz bir tedbir olacağı ve aynı faydanın adli kontrol ile sağlanacağı ... [anlaşıldığından tahliyesine karar verildi.]

..."

27. Mahkemece 16/3/2018 tarihinde yapılan celsede Savcılık esas hakkında mütalaasını sunmuştur. Savcılık, aralarında başvurucunun da bulunduğu on üç sanığın silahlı terör örgütüne üye olmamakla birlikte örgüte yardım etme, sanık Y.E.İ.nin terör örgütü propagandası yapma, A.K.A.nın terör örgütü yöneticisi olma suçlarından cezalandırılmalarına, T.G., B.Y. ve G.Ö.nün beraatlerine, C.D. ve İ.T. hakkındaki dosyaların sanıkların kaçak olmaları ve bu nedenle savunmalarının alınamamış olması nedeniyle tefrikine karar verilmesini talep etmiştir. Mütalaanın ilgili kısmı şöyledir:

"... özellikle 2013 yılı itibariyle Zaman, Taraf, Bugün gazeteleri, Samanyolu TV, Kanaltürk gibi yayın organlarının kamuoyu önünde inanılırlığını ve güvenilirliğini yitirerek itibarsızlaşması üzerine yeni yayın organı arayışına geçen ve bu arada T.C. Devletine yönelik hukuka aykırı amaç ve hedefleri aynı olunca irtibat kurmakta sakınca görmedikleri PKK/KCK, DHKP-C silahlı terör örgütleri ile aynı çizgide hareket eden FETÖ/PDY silahlı terör örgütünün, yayın organı olarak ekonomik sorunları ve aynı amaç ve hedefte buluştukları Cumhuriyet gazetesini seçtiği, dayandığı Cumhuriyet Vakfı senedi ve yayın ilkeleri itibariyle Atatürkçü ve Cumhuriyet ilkeleri doğrultusunda yayın politikası izlemekte olan Cumhuriyet gazetesinde bu yönde yayın politikası oluşturmak ve buna karşı gelecek veya engel olacak Atatürkçü ve Cumhuriyetçi yönetici, yazar ve muhabirleri tasfiye etmek adına Cumhuriyet Vakfı yönetim kurulu Başkan Vekili ve icra kurulu başkanı olması nedeniyle "en üst yetkili" konumda bulunan sanık A.A. ile birlikte hareket ettiği sanıklardan yönetim kurulu üyesi olan H.A.Ç. ve Vakıf Başkanı olan M.O.E.nin süreci başlattıkları, bu süreç içerisinde öncelikle yönetim kurulu üyelerinin usulsüz seçimlerle dizayn edilerek, A.C., Ş.T., İ.K., Ş.S. ve M.A.B. gibi Atatürk ve Cumhuriyet ilkelerine bağlı ve kendilerine engel gördükleri kişileri tasfiye edip, yerlerine kendileri ile birlikte hareket edecek olan sanıklar Ö.Ç., H.M.K., M.K.G., H.K., G.T.Ö. ve B.U.nun seçilmesini sağladıkları, genel yayın yönetmenini belirleme yetkisi ve dolayısıyla gazetenin yayın politikası ile yönetiminde etkin ve söz sahibi olan Cumhuriyet Vakfının yönetiminin bu şekilde şekillendirilip dizayn edilmesi aşamasında ve sonrasında önce yazar olarak gelen sonrasında genel yayın yönetmeni olan ve Cumhuriyet ile hiçbir organik bağı olmayan, Cumhuriyet ekolünden gelmeyen sanık C.D. ile birlikte sürecin hızlandığı Atatürkçü duruşları ile bilinen O.A., Ü.Z., M.F., B.B. gibi yazarların tasfiye edildiği, özellikle Ekim 2015 tarihinde yönetim kurulu üyeliğine yeniden seçilemeyen ancak gazetedeki yazılarına devam eden ve FETÖ/PDY örgütüne açıkça karşı olan M.A.B.nin yazılarına da sanık C.D.nin genel yayın yönetmenliğine gelmesi ile aynı tarihlerde son verildiği, bu arada yazar ve muhabir olarak sanıklar A.E., Ahmet Şık ve A.K.G. ile önce yayın koordinatörü, haber koordinatörü ve son olarak da C.D.nin yurt dışına kaçması üzerine genel yayın yönetmeni olan sanık M.M.S. ile ekibin tamamlandığı, sanık A.E.nin gazetede yazı yazması dışında fiili olarak yöneten

kişilerden olduğu, yine sanık A.K.G.nin de yazı işleri toplantılarına katıldığı, bu şekilde başlayan ve devam eden süreç içerisinde yukarıda ayrıntılı olarak açıklandığı üzere, sanıkların birlikte hareket etmek suretiyle T.C. Devletinin egemenlik ve toprak bütünlüğü ile milletin huzur ve güvenliğini tehdit eden PKK/KCK, DHKP-C ve FETÖ/PDY silahlı terör örgütlerinin amaç ve hedeflerine hizmet edecek şekilde, yine T.C. Devleti ve Hükümetini gerek yurt içinde gerekse uluslararası platformda zor durumda bırakıp, itibarsızlaştırarak IŞİD [DEAŞ] *terör örgütlerine yardım ettiği, desteklediği algısı yaratmak suretiyle uluslararası yargı organları nezdinde hukuki ve cezai sorumluluk altına sokmak amaç ve kastı ile bir bütün halinde yukarıda belirtilen haber, yazı, açıklama, paylaşım gibi yayınlar yapmak, özetle bir bütün halinde yayıncılık faaliyetinde bulunmak suretiyle bu terör örgütlerine destek olup yardım ettikleri, bu suretle Terör Örgütü Üyesi Olmamak ile Birlikte Terör Örgütüne Yardım Etme suçunu işledikleri anlaşıl*[mıştır.]..."

28. Mahkeme 25/4/2018 tarihinde yaptığı duruşmada başvurucunun örgüt hiyerarşisine dâhil olmamakla birlikte silahlı terör örgütleri PKK, DHKP-C ve FETÖ/PDY'ye yardım etmek suçundan 7 yıl 6 ay hapis cezası ile cezalandırılmasına karar vermiştir. Mahkeme ayrıca gerekçeli kararında iddianamede yer verilmeyen ve yargılama aşamasında dosyaya dahil edildiğini belirttiği bir kısım delillere de yer vermiştir. Kararın ilgili kısımları şöyledir:

" İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığı Terör ve Örgütlü Suçlar Bürosunun Mahkemeye gönderdiği 23/10/2017 tarihli yazı

Bu belge içerik bakımından suç tarihi öncesine ait olmakla CMK.nın 207. maddesi çerçevesinde bir delildir. Belgede fetö/pdy terör örgütünün önemli iletişim noktalarından biri olan yönetici sıfatı ile soruşturma takibinde ki E.T.A.nın C.U. isimli olan ve FETÖ/PDY' nin önemli unsurlarından biri olan Gazeteci Yazarlar Vakfı başkanı sıfatına sahip şahısla bylock üzerinden yaptığı görüşme içeriği bildirilmektedir.

22/1/2016 tarihli olup C.U. tarafından E.T.A.ya gönderilen mesaj da 'Mesajlar arasında Cumhuriyet ile Zaman'ın demokratlığını kıyaslayan bir mesaj gördüm dayanışma gerektiren bir zamanda bu nevi mesajların uygun olmadığını düşünüyorum'

27/12/2015 tarihli E.T.A.nın bir başka örgüt yöneticisi M.Y.ye bylock üzerinden gönderdiği mesaj da 'Ocak ayının sonuna doğru Abant toplantısı yapmak istiyoruz iyi bir katılım ümidimiz var 80.000 TL gibi bir maliyet olacak yapalım mı para konusunda yardımcı olunabilir mi ? .... M.A., M.T. ile görüştük yapalım diyorlar Vakfa yönelik bir tehlike arifesinde C. beyin yerine 15 günlük nöbetçi başkanlar olsun diyoruz.... T. ve A. tamam dedi demokrasi nöbeti uygun mudur? '12/1/2016 tarihinde E.T.A.nın bylock üzerinden M.Y.ye mesajında 'geçenlerde A.B. geldi saraya yakın bir arkadaşı vakfı basacaklar sen mütevelli heyetinden ayrıl demiş oda lütfen beni yanlış anlamayın ben her zaman hizmetin yanındayım şüpheniz olmasın ama mütevelliden beni çıkartın dedi.'

21/1/2016 tarihinde M.Y.nin E.T.A.ya mesajında 'Hocam Abanta katılacakları kendilerine okudum memnu oldu acaba Cumhuriyet'ten ve Sözcü gazetesinden de birileri olsa keşke buyurdu.... Ayrıca C.D.ye ve H.C.ye BEYAN kitabını imzaladı'

17/12/2015 tarihli olan E.T.A.nın bir başka bylock kullanıcısına mesajında 'Bugün C.D.nin duruşmasındaydım en az yüz kişi vardı alkışlarla karşılandı salona girerken ve çıkarken"

1/9/2015 tarihli olan E.Y.nin bylock üzerinden E.T.A.ya mesajında 'E. bey bir teklifim var ancak bunu bizim seslendirmemiz değilde N. HANIM gibi birilerini veya C.D. gibi

birilerinin söylemesi faydalı olur bundan sonra hangi gazete baskın yerse ertesi gün bütün gazeteler o gazetenin yüzünü aynen bassın ve bütün gazeteler birlikte hareketin resmini versinler yani bir nevi bütün basın o gün biz bugün medyasıyız demiş olsalar yarın başka gazeteler olursa aynı şeyler onlar içinde olmalı tabi'

Özellikle son mesajda zirve yapan bu yaklaşım C.D. ve genel yayın yönetmeni olduğu gazete ile fetö terör örgütü ile nasıl bir dayanışma içinde olduğunu zira fetö terör örgütünün sanık D.ye Nazının ne kadar geçtiği ve onu kamuoyu yapılıcığında ne denli kullanabileceği göstermesi bakımından önemlidir. Yine bu mesajların içerikleri FETÖ/PDY'nin Abant toplantıları konusundaki stratejileri o toplantılara kimlerin katılacağı hususundaki organizasyon C.D.nin hoca tarafından yani Fetullah GÜLEN tarafından kitap gönderilerek ve imzalanarak sözde şerefe mazhar kılınması oldukça dikkat çekicidir. "

...

Sanık Aleyhine Kabul Edilen Deliller

Sanık tarafından terör örgütleri lehine yapılan çok sayıda sosyal medya paylaşımı yazılarında MİT tırları olayında olduğu gibi devletin uluslararası arenada cezalandırılması ya da yargılanması amacını güden açıklamalara yer verilmesi PKK/KCK üst düzey yöneticileri ile yaptığı röportajlarda bu örgütlerin aslında ne denli düzgün oldukları ya da demokratik tavır sergiledikleri yolunda ortaya konulmaya çalışılan yaklaşım PKK/KCK DHKP-C gibi terör örgütlerinin legalize edilmesi amaç ve eylemlerinin masum gösterilmesi şeklinde ortaya konulan irade ve bunun kamuoyu ile gazete üzerinden paylaşılması

Sonuç Değerlendirme ve Kabul

Öncelikle tüm savunma aşamalarında sanık ve müdafiileri tarafından sanığın Ergenekon soruşturmaları aşamasından bu yana belirli bir çizgisinin olduğu ve kendisinin fetullahcı olamayacağı bildirilmiştir. Hatta Fetullah terör örgütü kumpası olan Ergenekon sürecinde sanığın yine tutuklu kaldığı söylenmiştir bu doğrudur.Ancak bu yaklaşım bir kara propagandadır. Zira sanık Ahmet ŞIK için dosyada derc edilen deliller FETÖ/PDY terör örgütüne yönelik olmayıp PKK, PYD, KCK, DHKP-C gibi marjinal sol örgütlere yöneliktir. dolayısıyla bu ilk tespitin bu şekilde yapılması gerekir zaten Cumhuriyet gazetesine yönelik olarak yapılan soruşturmada ana figür FETÖ/PDY olsa da sadece ve sadece fetö terör örgütünden kaynaklanan bir dava yoktur. Dava terör örgütlerine yardım davasıdır. Bu yardımın marjinal sol cenahını aslında en çok temsil eden de bu sanıktır. Fakat sanık ve avukatları fetö ile kendi adlarının bir araya getirilmesini istemeseler dahi biraz aşağıda yer alan Ö.Ş. röportajının ne gibi bir izahı olacaktır.

Ahmet Şık gazetede muhabir olduktan sonra gazetenin terör örgütlerine yardım eksenine kayması süreç ve aşamasında 14/3/2015 tarihinde 'ya apo kandile ya biz imralıya' başlıklı bir röportaj yayınlamıştır. Muhatap PKK/KCK yöneticilerinden Cemil Bayık'tır. Bu röportajda Abdullah Öcalan ile örgütün ilişkisi örgüt teröristlerinin gerilla olarak tanımlanıp yüceltilmesi terör örgütünün devletten sözde beklentileri terör örgütünün ateş kes ilan ederek lütufkar davranması ve meydan okumaya devam etmesi yer aldığı gibi terör örgütü yöneticisinin Türkiye Cumhuriyet Cumhurbaşkanına yönelik görüş ve açıklamalarına da yer verilmiştir. Bu röportajda terör örgütünün aslında barış isteyen tamamen zorunluluk sonucu eylemler gerçekleştiren devleti dize getirme potansiyeline sahip olan ama bunu yapmayan bir şirket gibi tanıtılması söz konusudur. Yardım ise bu örgütün bu şekilde anlatılıp gerçeğe aykırı bir biçimde tanıtılması ile içte ve dışta bu yargılamalar dışında saygın olduğu kabul edilen gazete üzerinden kamuoyunun oluşturulmasıdır.

Sanık tarafından kaleme alınan 8/7/2015 tarihli 'bizimki gazetecilik sizin ki ihanet' başlıklı yazısında bu defa da yine legal demokratik sistem tarafından tutuklanmış olan ve Türkiye Cumhuriyeti'nin varlığına karşı bir hamle olarak ortaya çıkmış MİT tırları vakasının işlemlerini yapmış Ö.Ş.nin açıklamalarına yer verilmektedir. Ö.Ş. eski savcı olup bu mülakat sırasında tutukludur. Cezaevinden bir mektup göndermiştir ve bu mektup da haberleştirilmektedir. Dahası Ö.Ş.nin MİT'in Reyhanlı'daki patlamayı da bildiği hususundaki açıklamasına yer verilmektedir. Ö.Ş. FETÖ/PDY iltisakı ve illiyeti güçlü delillere dayanan bir şüphelidir. Tek taraflı olarak ve aksi sorgulanıp araştırılmadan onun görüş ya da sözde tespitlerinin Cumhuriyet gibi bir gazetede yer alması sadece FETÖ/PDY'nin ana ülküsüne hizmet edecektir.

Sanığın 13/2/2015 tarihli yazısının başlığı 'tırda ki sır aydınlandı' şeklindedir. Bu yazıda da sanık yine MİT tırlarındaki silahların Türkmenlere değil radikal islamcı örgütlere gittiğini sanık C.D. ile eş zamanlı yazarak ve tekrar gündeme getirerek Türkiye Cumhuriyeti Devletinin uluslararası arenada ve BM nezdinde zora düşmesini amaçlayan FETÖ/PDY'nin ana argümanını desteklemektedir.

Sanığın 31/3/2015 tarihinde İstanbul Adliyesinde şehit edilen Cumhuriyet Savcısını şehit eden teröristlerle daha adliyede bulundukları aşamada telefonla yaptığı görüşmeye dair içeriklerin Cumhuriyet gazetesi web sitesinde yayınlanması ve bu haberin basılı nüshasında da 'bu eylem mecbur bırakıldığımız bir yöntem' başlığı ile verilip teröristleri şehit Cumhuriyet Savcısını ve DHKP-C bayraklarını aynı karede gösteren büyük resimle verilmesi eylemin ve teröristlerin legalize edilmesi amacına yönelik terör örgütü lehine bir yardımdır.

Sanığın bu yazılarında kamusal yarardan ya da haber verme gayretinden daha çok terör örgütlerinin masumiyetine haklılığına dem vuran bir yaklaşım söz konusudur.

Sanığın yine sosyal medya paylaşımları devleti bir katil bir mafya olarak göstermekte buna rağmen PYD'nin terör örgütü olmadığını tespite yönelik açılamalar mevcuttur.

Tüm bu delil ve süreç birlikte değerlendirildiğinde sanığın Cumhuriyet gazetesinde terör örgütleri lehine yayın yapılan ve buna yönelik kadroların oluşturulduğu ortaya çıkan dönemde muhabirlik yaptığı haberler çerçevesinde kamusal faydadan daha çok terör örgütlerinin ana argümanlarını ve devlet üzerindeki operasyon girişimlerini destekleyen açıklama bilgi ve yorumlara yer verdiği bunların bir gazete aracılığı ile toplumun geniş kesimlerine iletilmesi eyleminin basit bir propaganda çerçeve ve kastını aştığı ve sanığın yazı içerikleri ve çalıştığı dönem içerisinde gazetenin aynı kastı taşıyan diğer yönetici yazar sanıklarıyla birlikte ve eş zamanlı hareket ettiği sanığın yargılama aşamasında da savunmasını yaparken devleti ve sistemi suçlayıcı bir tavır sergileyip ikazlara rağmen buna devam ettiği savunmadan daha çok terör örgütlerinin ana argümanlarını ortaya koyan siyasi söylemler içerisinde bulunmaya çalıştığı hatta ilk celse yönünden sanığın sözleri için suç duyurusunda bulunulduğu anlaşılmış sanığın eylemlerinin TCK'nın 220/7. maddesi çerçevesinde cezalandırılması gerektiği kabul edilmiş, kast yoğunluğu terör örgütlerinin önemli kabul ettiği kişileriyle yaptığı röportajların habersel anlamda sarsıcı olmaktan çok yıkıcı ve tek taraflı oluşuna meydan vermesiyle kastının ağırlığı ve bu nedenle hakkında teşdit uygulanması gerektiği duruşmadaki tutum ve davranışları ve pişmanlık içermeyen beyanları nedeniyle hakkında TCK'nın 62. maddesinin uygulanmaması gerektiği değerlendirilmiştir."

29. Başvurucu istinaf kanun yoluna başvurmuş, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 3. Ceza Dairesi tarafından 18/2/2019 tarihinde istinaf isteminin esastan reddine karar verilmiştir. Dava, bireysel başvurunun incelendiği tarih itibarıyla temyiz kanun yolunda derdesttir.

IV. İLGİLİ HUKUK

30. İlgili ulusal ve uluslararası hukuk için bkz. *Şahin Alpay* [GK], B. No: 2016/16092, 11/1/2018, §§ 41-64.

V. İNCELEME VE GEREKÇE

31. Mahkemenin 2/5/2019 tarihinde yapmış olduğu toplantıda başvuru incelenip gereği düşünüldü:

A. Tutuklamanın Hukuki Olmadığına İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

32. Başvurucu; suçlamaya konu haber, yazı ve sosyal medya paylaşımlarının ifade ve basın özgürlüğü kapsamında kalan eylemler olduğunu ve suç unsuru taşımadığını belirterek tutuklamanın hukuka aykırı olduğunu ileri sürmüştür.

33. Başvurucu ayrıca tutuklama nedenlerinin somut olgularla ortaya konulmadığını ve adli kontrol hükümlerinin neden yetersiz kalacağının açıklanmadığını, tutuklama ve tutukluluğa itirazın reddi kararlarının gerekçesiz olduğunu belirtmiştir.

34. Öte yandan başvurucuya göre hakkındaki tutuklama tedbiri Anayasa'da öngörülenin dışında siyasi saiklerle uygulanmıştır.

35. Başvurucu; bu nedenlerle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının, bununla bağlantılı olarak da Sözleşme'nin 18. maddesinin ihlal edildiğini iddia etmiştir.

36. Bakanlık görüşünde; başvurucu hakkındaki suçlamaların somut delillere dayandığı ve darbe teşebbüsü sonrasındaki olağanüstü durum gözönünde bulundurulduğunda başvurucunun tutuklanmasının temelsiz ve keyfî olmayıp orantılı olduğu belirtilmiştir. Bakanlık, başvurucunun kuvvetli suç şüphesi ve bir tutuklama nedeni bulunmaksızın özgürlüğünden yoksun bırakıldığı şeklindeki şikâyetlerinin açıkça dayanaktan yoksun olduğunu ifade etmiştir.

37. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında başvuru formundaki beyanlarına benzer şekilde iddialarda bulunmuştur.

2. Değerlendirme

38. Anayasa'nın *"Temel hak ve hürriyetlerin sınırlanması"* kenar başlıklı 13. maddesi şöyledir:

> *"Temel hak ve hürriyetler, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabilir. Bu sınırlamalar, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamaz."*

39. Anayasa'nın "*Temel hak ve hürriyetlerin kullanılmasının durdurulması*" kenar başlıklı 15. maddesi şöyledir:

"Savaş, seferberlik, sıkıyönetim veya olağanüstü hallerde, milletlerarası hukuktan doğan yükümlülükler ihlâl edilmemek kaydıyla, durumun gerektirdiği ölçüde temel hak ve hürriyetlerin kullanılması kısmen veya tamamen durdurulabilir veya bunlar için Anayasada öngörülen güvencelere aykırı tedbirler alınabilir.

Birinci fıkrada belirlenen durumlarda da, savaş hukukuna uygun fiiller sonucu meydana gelen ölümler dışında, kişinin yaşama hakkına, maddî ve manevî varlığının bütünlüğüne dokunulamaz; kimse din, vicdan, düşünce ve kanaatlerini açıklamaya zorlanamaz ve bunlardan dolayı suçlanamaz; suç ve cezalar geçmişe yürütülemez; suçluluğu mahkeme kararı ile saptanıncaya kadar kimse suçlu sayılamaz."

40. Anayasa'nın *"Kişi hürriyeti ve güvenliği"* kenar başlıklı 19. maddesinin birinci fıkrası ile üçüncü fıkrasının birinci cümlesi şöyledir:

"Herkes, kişi hürriyeti ve güvenliğine sahiptir.

...

Suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler, ancak kaçmalarını, delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hallerde hâkim kararıyla tutuklanabilir."

41. Başvurucunun bu bölümdeki iddialarının Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamında kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı kapsamında incelenmesi gerekir.

a. Uygulanabilirlik Yönünden

42. Anayasa Mahkemesi *Aydın Yavuz ve diğerleri* ([GK], B. No: 2016/22169, 20/6/2017, §§ 187-191) kararında, olağanüstü yönetim usullerinin uygulandığı dönemlerde alınan tedbirlere ilişkin bireysel başvuruları incelerken Anayasa'nın 15. maddesinde ortaya konulan temel hak ve özgürlüklere ilişkin güvence rejimini dikkate alacağını belirtmiştir. Buna göre olağanüstü bir durumun bulunması ve bunun ilan edilmesinin yanı sıra bireysel başvuruya konu temel hak ve özgürlüklere müdahale teşkil eden tedbirin olağanüstü durumla bağlantılı olması hâlinde inceleme Anayasa'nın 15. maddesi uyarınca yapılacaktır.

43. 15 Temmuz 2016 tarihinde yaşanan darbe teşebbüsünden sonra Cumhurbaşkanı başkanlığında toplanan Bakanlar Kurulu 21/7/2016 tarihinde olağanüstü hâl ilan edilmesine karar vermiş; daha sonra da olağanüstü hâl birkaç kez uzatılmıştır. Olağanüstü hâl ilanı nedenlerinin başında darbe teşebbüsü gelmektedir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 224, 226). Olağanüstü hâl ilanı ile darbe teşebbüsünden kaynaklanan tehlikenin yanı sıra bu teşebbüsün arkasında olduğu değerlendirilen FETÖ/PDY'den ve diğer terör örgütlerinden kaynaklanan tehdit ve tehlikenin de bertaraf edilmesinin amaçlandığı görülmektedir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 48, 222, 229).

44. Başvurucunun tutuklandığı tarihte Türkiye'de olağanüstü hâl yönetim usulü yürürlüktedir. Tutuklama kararında başvurucunun yönetici ve yazar olan diğer şüphelilerle birlikte 15/7/2016 tarihinde gerçekleştirilen darbe teşebbüsü öncesinde ve sonrasında terör örgütleri lehine algı yaratmaya yönelik basın faaliyetleri gerçekleştirdiği bu bağlamada PKK, DHKP-C ve FETÖ/PDY terör örgütlerinin propagandasını yaptığı ileri sürülmüştür (bkz. § 17). Dolayısıyla başvurucunun tutuklanmasına konu olan suçlamanın olağanüstü hâl ilanını gerekli kılan olaylarla ilgili olduğu görülmektedir (*Turhan Günay* ([GK], B. No: 2016/50972, 11/1/2018, §§ 53-56).

45. Bu itibarla başvurucu hakkındaki tutuklama tedbirinin hukuki olup olmadığına dair inceleme Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında öncelikle başvurucunun tutuklanmasının başta Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri olmak üzere diğer maddelerinde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılığı meşru kılıp kılmadığı değerlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 193-195, 242).

b. Kabul Edilebilirlik Yönünden

i. Genel İlkeler

46. Anayasa Mahkemesi gazetecinin tutuklanmasının Anayasa'nın 19. maddesinde güvence altına alınan kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı bağlamında hukukiliğine ilişkin başvuruları incelerken göz önünde bulunduracağı genel ilkeleri *Şahin Alpay* (§§ 77-91) kararında etraflı bir biçimde şu şekilde ortaya koymuştur:

> *"77. Anayasa'nın 19. maddesinin birinci fıkrasında, herkesin kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına sahip olduğu ilke olarak ortaya konduktan sonra ikinci ve üçüncü fıkralarında, şekil ve şartları kanunda gösterilmek şartıyla kişilerin özgürlüğünden mahrum bırakılabileceği durumlar sınırlı olarak sayılmıştır. Dolayısıyla kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının kısıtlanması ancak Anayasa'nın anılan maddesi kapsamında belirlenen durumlardan herhangi birinin varlığı hâlinde söz konusu olabilir (Murat Narman, B. No: 2012/1137, 2/7/2013, § 42).*
>
> *78. Ayrıca kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik bir müdahale, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin ölçütlerin belirlendiği Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşullara uygun olmadığı müddetçe Anayasa'nın 19. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Bu sebeple sınırlamanın Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve tutuklama tedbirinin niteliğine uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanma ve ölçülülük ilkesine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir (Halas Aslan, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, §§ 53, 54).*
>
> *79. Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklerin ancak kanunla sınırlanabileceği hükme bağlanmıştır. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinde kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının sınırlanabileceği durumların şekil ve şartlarının kanunda gösterilmesi gerektiği belirtilmiştir. Dolayısıyla Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri uyarınca kişi hürriyetine ilişkin müdahale olarak tutuklamanın kanuni bir dayanağının bulunması zorunludur (Murat Narman, § 43; Halas Aslan, § 55).*

80. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında; suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişilerin ancak kaçmalarını, delilleri yok etmelerini veya değiştirmelerini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hâllerde hâkim kararıyla tutuklanabilecekleri belirtilmiştir (Halas Aslan, § 57).

81. Buna göre tutuklama ancak 'suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişiler' bakımından mümkündür. Bir başka anlatımla tutuklamanın ön koşulu, kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli belirtinin bulunmasıdır. Bunun için suçlamanın kuvvetli sayılabilecek inandırıcı delillerle desteklenmesi gerekir. İnandırıcı delil sayılabilecek olguların niteliği büyük ölçüde somut olayın kendine özgü şartlarına bağlıdır (Mustafa Ali Balbay, B. No: 2012/1272, 4/2/2013, § 72).

82. Başlangıçtaki bir tutuklama için kuvvetli suç şüphesinin bulunduğunun tüm delilleriyle birlikte ortaya konması her zaman mümkün olmayabilir. Zira tutmanın bir amacı da kişi hakkındaki şüpheleri teyit etmek veya çürütmek suretiyle ceza soruşturmasını ve/veya kovuşturmasını ilerletmektir (Dursun Çiçek, B. No: 2012/1108, 16/7/2014, § 87; Halas Aslan, § 76). Bu nedenle yakalama veya tutuklama anında delillerin yeterli düzeyde toplanmış olması mutlaka gerekli değildir. Bu bakımdan suç isnadına ve dolayısıyla tutuklamaya esas teşkil edecek şüphelere dayanak oluşturan olgular ile ceza yargılamasının sonraki aşamalarında tartışılacak olan ve mahkûmiyete gerekçe oluşturacak olguların aynı düzeyde değerlendirilmemesi gerekir (Mustafa Ali Balbay, § 73).

83. Bununla birlikte şüpheli veya sanığa isnat edilen eylemlerin ifade, basın ve sendika özgürlükleri ile siyasi faaliyette bulunma hakkı gibi demokratik toplum düzeni bakımından vazgeçilmez temel hak ve özgürlükler kapsamında olduğu hususunda ciddi iddiaların bulunduğu veya bu durumun somut olayın koşullarından anlaşılabildiği hâllerde tutuklamaya karar veren yargı mercilerinin kuvvetli suç şüphesini belirlerken daha özenli davranmaları gerekir. Buradaki özen yükümlülüğüne riayet edilip edilmediği Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir (Gülser Yıldırım (2) [GK], B. No: 2016/40170, 16/11/2017, § 116; bu yöndeki denetim sonucunda verilen ihlal kararı için bkz. Erdem Gül ve Can Dündar [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, §§ 71-82; kabul edilemezlik kararları için bkz. Mustafa Ali Balbay, § 75; Hidayet Karaca [GK], B. No: 2015/144, 14/7/2015, § 93; İzzettin Alpergin [GK], B. No: 2013/385, 14/7/2015, § 46; Mehmet Baransu (2), B. No: 2015/7231, 17/5/2016, §§ 124, 133, 142).

84. Öte yandan Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında, tutuklama kararının 'kaçma' ya da 'delillerin yok edilmesini veya değiştirilmesini' önlemek amacıyla verilebileceği belirtilmiştir. Bununla birlikte anayasa koyucu, tutuklama nedenlerine ilişkin olarak 'bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hâllerde' ibaresine yer vermek suretiyle hem tutuklama nedenlerinin Anayasa'da ifade edilenlerle sınırlı olmadığını belirtmiş hem de bunların dışında bir tutuklama nedeninin ancak kanunla düzenlenmesini mümkün kılmıştır (Halas Aslan, § 58).

85. Tutuklama nedenlerinin düzenlendiği 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinde tutuklama nedenleri sayılmıştır. Buna göre şüpheli veya sanığın kaçması, saklanması veya kaçacağı şüphesini uyandıran somut olguların bulunması, şüpheli veya sanığın davranışlarının delilleri yok etme, gizleme veya değiştirme, tanık, mağdur veya başkaları üzerinde baskı yapılması girişiminde bulunma hususlarında kuvvetli şüphe oluşturması hâllerinde tutuklama kararı verilebilecektir. Maddede ayrıca işlendiği konusunda kuvvetli şüphe bulunması şartıyla tutuklama nedeninin varsayılabileceği suçlara ilişkin bir listeye yer verilmiştir (Ramazan Aras, B. No: 2012/239, 2/7/2013, § 46; Halas Aslan, § 59).

Bununla birlikte başlangıçtaki bir tutuklama için Anayasa ve Kanun'da öngörülen tutuklama nedenlerinin dayandığı tüm olguların somut olarak belirtilmesi -işin doğası gereği- her zaman mümkün olmayabilir (Selçuk Özdemir [GK], § 68).

86. Diğer taraftan Anayasa'nın 13. maddesinde temel hak ve özgürlüklere yönelik sınırlamaların 'ölçülülük' ilkesine aykırı olamayacağı belirtilmiştir. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan 'tutuklamayı zorunlu kılan' ibaresiyle de tutuklamanın ölçülü olması gerektiğine işaret edilmektedir (Halas Aslan, § 72).

87. Ölçülülük ilkesi, 'elverişlilik', 'gereklilik' ve 'orantılılık' olmak üzere üç alt ilkeden oluşmaktadır. Elverişlilik, öngörülen müdahalenin ulaşılmak istenen amacı gerçekleştirmeye elverişli olmasını; gereklilik, ulaşılmak istenen amaç bakımından müdahalenin zorunlu olmasını yani aynı amaca daha hafif bir müdahale ile ulaşılmasının mümkün olmamasını; orantılılık ise bireyin hakkına yapılan müdahale ile ulaşılmak istenen amaç arasında makul bir dengenin gözetilmesi gerekliliğini ifade etmektedir (AYM, E.2016/13, K.2016/127, 22/6/2016, § 18; Mehmet Akdoğan ve diğerleri, B. No: 2013/817, 19/12/2013, § 38).

88. Bu bağlamda dikkate alınacak hususlardan biri tutuklama tedbirinin isnat edilen suçun önemi ve uygulanacak olan yaptırımın ağırlığı karşısında ölçülü olmasıdır. Nitekim 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesinde; işin önemi, verilmesi beklenen ceza veya güvenlik tedbiri ile ölçülü olmaması hâlinde tutuklama kararı verilemeyeceği ifade edilmiştir (Halas Aslan, § 72).

89. Ayrıca tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunun söylenebilmesi için tutuklamaya alternatif diğer koruma tedbirlerinin yeterli olmaması gerekir. Bu çerçevede -tutuklamaya göre temel hak ve özgürlüklere daha hafif etkide bulunan- adli kontrol yükümlülüklerinin ulaşılmak istenen meşru amaç bakımından yeterli olması hâlinde tutuklama tedbirine başvurulmamalıdır. Nitekim bu hususa 5271 sayılı Kanun'un 101. maddesinin (1) numaralı fıkrasında işaret edilmiştir (Halas Aslan, § 79).

90. Her somut olayda tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin olup olmadığının, tutuklama nedenlerinin bulunup bulunmadığının ve tutuklama tedbirinin ölçülülüğünün takdiri öncelikle anılan tedbiri uygulayan yargı mercilerine aittir. Zira bu konuda taraflarla ve delillerle doğrudan temas hâlinde olan yargı mercileri Anayasa Mahkemesine kıyasla daha iyi konumdadır (Gülser Yıldırım (2), § 123).

91. Bununla birlikte yargı mercilerinin belirtilen hususlardaki takdir aralığını aşıp aşmadığı Anayasa Mahkemesinin denetimine tabidir. Anayasa Mahkemesinin bu hususta ki denetimi, somut olayın koşulları dikkate alınarak özellikle tutuklamaya ilişkin süreç ve tutuklama kararının gerekçeleri üzerinden yapılmalıdır (Erdem Gül ve Can Dündar, § 79; Selçuk Özdemir, § 76; Gülser Yıldırım (2), § 124). Nitekim 5271 sayılı Kanun'un 101. maddesinin (2) numaralı fıkrasında; tutuklamaya ilişkin kararlarda kuvvetli suç şüphesini, tutuklama nedenlerinin varlığını ve tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu gösteren delillerin somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterileceği belirtilmiştir (Halas Aslan, § 75; Selçuk Özdemir, § 67)."

ii. İlkelerin Olaya Uygulanması

47. Başvurucu 30/12/2016 tarihinde İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliğince, silahlı terör örgütü propagandası yapma suçundan 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca

tutuklanmıştır. Dolayısıyla başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni dayanağı bulunmaktadır.

48. Kanuni dayanağı bulunduğu anlaşılan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığı ve ölçülülüğü incelenmeden önce tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerekir.

49. Tutuklama kararında başvurucunun gazetede ve gazetenin internet sitesinde yayımlanan haber ve yazıları ile sosyal medyada paylaştığı mesajlarına değinilerek (bkz. § 17) başvurucunun haber ve yazılarında devletin terör örgütlerine karşı verdiği mücadeleyi terör faaliyeti gibi göstermeye çalıştığı, gerçeği çarpıtmak suretiyle devletin kurumlarının terör örgütleriyle iş birliği içinde olduğu ve bir kısım terör örgütüne devletin resmî kurumlarınca silah verildiği algısı oluşturmak istediği, terör örgütlerinin eylemlerini destekleyici tarzda yazılar yazarak ve paylaşımlarda bulunarak PKK, DHKP-C ve FETÖ/PDY silahlı terör örgütlerini ve eylemlerini meşru göstermeye çalıştığı, dolayısıyla haber aktarma amacının ötesine geçerek terör örgütlerinin söylemlerinin geniş kitlelere ulaşmasını sağladığı belirtilerek kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir delillerin bulunduğu kanaatine varılmıştır.

50. Bu bağlamda; İstanbul Adliye Sarayı'nda 31/3/2015 tarihinde görevi başında Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz'ı şehit eden DHKP-C terör örgütü mensupları ile olay esnasında telefonla görüşen başvurucunun bu görüşmeyi röportaj hâline getirerek aynı gün akşam saatlerinde gazetenin internet sitesinde *"Öldürülmeden Yarım Saat Önce Eylemcilerden Ahmet Şık'a Çarpıcı Açıklamalar"* başlığıyla yayımladığı, aynı haberin gazetenin 1/4/2015 tarihli nüshasında *"Bu Eylem Mecbur Bırakıldığımız Bir Yöntem"* başlığıyla verildiği, bu haberde de internet sitesinde verilen görüşme içeriği ile birlikte başvurucuya ait takdim yazısının bulunduğu, bu yazı içeriğinde *"Geride gerçeği anlatacak tek bir tanık bile kalmayan rehine krizini sonlandıran kanlı operasyondan ... genç bir ses 'alo' dedi. ... Kararlı olduğunu gösteren cümleler kursa da ... ve 'başarılı' denilen operasyon gerçekleşti..."* şeklinde ifadelere yer verildiği, aynı gün eylemi gerçekleştiren -arkasında silahlı terör örgütü DHKP-C bayrağı olan ve yüzünü örgütün flaması ile kapatan- teröristlerden birinin elindeki silahı şehit Cumhuriyet Savcısı Mehmet Selim Kiraz'ın başına dayadığı fotoğrafın gazetenin ilk sayfasının tamamını kaplayacak büyüklükte basıldığı, aynı fotoğrafa gazetenin altıncı sayfasında *"Berkin Baskını"* başlığı altında tekrar yer verildiği, söz konusu haberin ve fotoğrafın veriliş şekli ile içeriğinde geçen *"eylemci, genç ve kararlı"* ibareleri birlikte nazara alındığında başvurucunun ve gazetenin -terör eylemini kınamak yerine- teröristlere ait mesajı aktarım gücünü görsellerle güçlendirmek suretiyle aktardığı, böylece terör örgütünün propagandasının yapıldığı ileri sürülmüştür.

51. İstanbul Adliye Sarayı'nda Cumhuriyet savcısı Mehmet Selim Kiraz DHKP-C terör örgütü mensuplarınca ses getirmek ve örgütü gündemde tutmak amacıyla 31/3/2015 tarihinde görevi başında iken rehin alınmış ve bir süre sonra da şehit edilmiştir. Başvurucu örgüt mensuplarının henüz öldürme fiilini işlemedikleri ve yetkililerce vazgeçirilmeye çalışıldıkları bir esnada bu kişilerle röportaj yapmış ve bu röportajı Cumhuriyet savcısının şehit edilmesinden sonra aynı gün akşam saatlerinde gazetenin internet sitesinde, ertesi gün de gazetenin basılı nüshasının birinci ve altıncı sayfalarında Cumhuriyet savcısının başına silah dayanmış fotoğrafı eşliğinde yayınlamıştır. Örgütün ses getirmek ve adını gündemde tutmak amacıyla gerçekleştirdiği açık olan bir eylemin tam da işlendiği sırada eylemin failleriyle röportaj yapılmasını ve onların mesajının kamuoyuna duyurulmasını -haberin

veriliş şekli ve içeriği de gözetildiğinde- soruşturma makamlarının suç işlendiğine dair kuvvetli belirti olarak değerlendirmesi keyfî ve temelsiz değildir.

52. Başvurucunun; 14/3/2015 tarihinde yayımlanan *"Ya Apo Kandil'e ya biz İmralı'ya"* başlıklı PKK silahlı terör örgütü lideri Cemil Bayık ile yapılan röportaja yer verilen yazısında birçok kez teröristlerden *"gerilla"* diye bahsettiği, ayrıca haber içeriği ve haberin veriliş şekli dikkate alındığında yazının bilgi aktarma amacını aşarak PKK'nın gündeme ilişkin cebir, şiddet içeren ve manipülatif, algısal amaçlar taşıyan söylemlerinin kamuoyuna taşınmasının sağlandığı, böylece örgütün propagandasının yapıldığı, Avrupa Parlamentosu ortaklığıyla Heybeliada'da 23-26/9/2014 tarihlerinde düzenlenen çalıştayda *"Silahlı bir mücadele yürüten bir örgütün yayın organında çalışmak sizi o örgütün üyesi yapmaz. Benim için PKK'nın yayın organında çalışan tüm arkadaşlar gazetecidir."* şeklindeki açıklaması ve sosyal medya hesabından yaptığı 17/2/2016 tarihli paylaşımında *"ABD ve AB'nin cihatçı teröre karşı müttefikimiz dedikleri PYD'nin terör örgütü olduğunu kanıtlamaya çalışanlar olağan şüpheli olmaz mı?"*, 11/12/2016 tarihli paylaşımında *"Cizre'de evlerin bodrumlarında yakılanlarla İstanbul'da bomba ile parçalananları kıyaslayacağına ikisinede itiraz et. İkisi de şiddet."*, 14/12/2016 tarihli paylaşımında *"Savaş, PKK ile ülkenin belirli bir bölgesinde arada kesintiler olsa da 1984'ten bu yana var."* ve 20/12/2016 tarihli paylaşımında *"Suikastçının Nusra'cı değil FETÖ'cü olduğunu kanıtlama gayretindeki iktidar ..."* şeklindeki paylaşımlarla terör örgütlerinin eylemlerini desteklediği ve terör eylemlerini meşru göstermeye çalıştığı ileri sürülmüştür.

53. Başvurucunun söz konusu yazısı, açıklaması ve sosyal medya mesajlarında kullandığı dil, bunların yayımlandığı tarihlerde toplumdaki algılanışı ve insanlar üzerindeki etkisi nazara alındığında soruşturma makamlarının başvurucunun suç işlediğine dair kuvvetli belirti bulunduğu yönündeki değerlendirmesinin keyfî ve temelsiz olduğu söylenemez.

54. Başvurucu hakkında uygulanan ve kuvvetli suç şüphesinin bulunması şeklindeki ön koşulu yerine gelmiş olan tutuklama tedbirinin meşru bir amacının olup olmadığının değerlendirilmesi gerekir. Bu değerlendirmede tutuklama kararının verildiği andaki genel koşullar da dâhil olmak üzere somut olayın tüm özellikleri dikkate alınmalıdır.

55. Başvurucunun tutuklanmasına karar verilirken işlediği iddia olunan suça ilişkin kanunda öngörülen cezanın ağırlığına, delillerin henüz toplanmamış olmasına, kaçma şüphesinin bulunmasına ve adli kontrolün yetersiz kalacak olmasına dayanıldığı görülmektedir.

56. Darbe teşebbüsü sonrasındaki koşullar dolayısıyla soruşturma konusu olaylara ilişkin delillerin sağlıklı bir şekilde toplanabilmesi ve soruşturmaların güvenlik içinde yürütülebilmesi için tutuklama dışındaki koruma tedbirlerinin yetersiz kalması söz konusu olabilir. Bu dönemde ortaya çıkan kargaşadan yararlanmak suretiyle kaçma imkânı ve bu dönemde delillere etki edilmesi ihtimali normal zamanda işlenen suçlara göre çok daha fazladır (aynı yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 271, 272; *Selçuk Özdemir* [GK], B. No: 2016/49158, 26/7/2017, §§ 78, 79).

57. Dolayısıyla tutuklama kararının verildiği andaki genel koşullar ve somut olayın yukarıda belirtilen özel koşulları ile İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliği tarafından verilen kararın içeriği birlikte değerlendirildiğinde başvurucu yönünden özellikle kaçma ve delilleri etkileme şüphesine yönelen tutuklama nedenlerinin olgusal temellerden yoksun olduğu söylenemez.

58. Son olarak başvurucu hakkındaki tutuklama tedbirinin ölçülü olup olmadığının da belirlenmesi gerekir. Bir tutuklama tedbirinin Anayasa'nın 13. ve 19. maddeleri kapsamında ölçülülüğünün belirlenmesinde somut olayın tüm özellikleri dikkate alınmalıdır (*Gülser Yıldırım (2) (2)* [GK], B. No: 2016/40170, 16/11/2017, § 151).

59. Öncelikle terör suçlarının soruşturulması kamu makamlarını ciddi zorluklarla karşı karşıya bırakmaktadır. Bu nedenle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı, adli makamlar ve güvenlik görevlilerinin -özellikle organize olanlar olmak üzere- suçlarla ve suçlulukla etkili bir şekilde mücadelesini aşırı derecede güçleştirmeye neden olabilecek şekilde yorumlanmamalıdır (aynı yöndeki değerlendirmeler için bkz. *Süleyman Bağrıyanık ve diğerleri*, B. No: 2015/9756, 16/11/2016, § 214; *Devran Duran* [GK], B. No: 2014/10405, 25/5/2017,§ 64).

60. Somut olayın yukarıda belirtilen özellikleri dikkate alındığında İstanbul 8. Sulh Ceza Hâkimliğinin isnat edilen suç için öngörülen cezanın miktarını, işin niteliğini ve önemini de gözönünde tutarak başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin ölçülü olduğu ve adli kontrol uygulamasının yetersiz kalacağı sonucuna varmasının keyfî ve temelsiz olduğu söylenemez.

61. Açıklanan gerekçelerle başvurucunun tutuklamanın hukuki olmadığı iddiasına ilişkin olarak bir ihlalin bulunmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

62. Buna göre başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına tutuklama yoluyla yapılan müdahalenin bu hakka dair Anayasa'da (13. ve 19. maddelerde) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Engin YILDIRIM bu görüşe katılmamıştır.

B. İfade ve Basın Özgürlüklerinin İhlal Edildiğine İlişkin İddia

1. Başvurucunun İddiaları ve Bakanlık Görüşü

63. Başvurucu; gazetede yayımlanan haber, yazı ve manşetlerin soruşturmaya konu edildiğini, bunların gazetecilik faaliyeti olduğunu, bu nedenlerle tutuklanmasının ifade ve basın özgürlüğünü ihlal ettiğini ileri sürmüştür.

64. Bakanlık görüşünde, başvurucunun ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiği iddialarının açıkça dayanaktan yoksun olduğu ifade edilmiştir.

65. Başvurucu, Bakanlık görüşüne karşı beyanında başvuru formundaki beyanlarına benzer şekilde iddialarda bulunmuştur.

2. Değerlendirme

66. Anayasa'nın *"Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyeti"* kenar başlıklı 26. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Herkes, düşünce ve kanaatlerini söz, yazı, resim veya başka yollarla tek başına veya toplu olarak açıklama ve yayma hakkına sahiptir. Bu hürriyet resmi makamların müdahalesi olmaksızın haber veya fikir almak ya da vermek serbestliğini de kapsar...

Bu hürriyetlerin kullanılması, millî güvenlik, kamu düzeni, kamu güvenliği, Cumhuriyetin temel nitelikleri ve Devletin ülkesi ve milleti ile bölünmez bütünlüğünün korunması, suçların önlenmesi, suçluların cezalandırılması, Devlet sırrı olarak usulünce belirtilmiş bilgilerin açıklanmaması, başkalarının şöhret veya haklarının, özel ve aile hayatlarının yahut kanunun öngördüğü meslek sırlarının korunması veya yargılama görevinin gereğine uygun olarak yerine getirilmesi amaçlarıyla sınırlanabilir.

...

Düşünceyi açıklama ve yayma hürriyetinin kullanılmasında uygulanacak şekil, şart ve usuller kanunla düzenlenir."

67. Anayasa'nın *"Basın hürriyeti"* kenar başlıklı 28. maddesinin ilgili kısmı şöyledir:

"Basın hürdür, sansür edilemez...

...

Devlet, basın ve haber alma hürriyetlerini sağlayacak tedbirleri alır.

Basın hürriyetinin sınırlanmasında, Anayasanın 26 ve 27 nci maddeleri hükümleri uygulanır.

Devletin iç ve dış güvenliğini, ülkesi ve milletiyle bölünmez bütünlüğünü tehdit eden veya suç işlemeye ya da ayaklanma veya isyana teşvik eder nitelikte olan veya Devlete ait gizli bilgilere ilişkin bulunan her türlü haber veya yazıyı, yazanlar veya bastıranlar veya aynı amaçla, basanlar,"

a. Uygulanabilirlik Yönünden

68. Başvurucunun tutuklanmasına neden olan suçlama olağanüstü hâl ilanına sebebiyet veren olaylarla ilgilidir. Bu itibarla tutuklama tedbirinin ifade ve basın özgürlüğü üzerindeki etkisinin incelenmesi, Anayasa'nın 15. maddesi kapsamında yapılacaktır. Bu inceleme sırasında müdahalenin başta Anayasa'nın 13., 26. ve 28. maddeleri olmak üzere diğer maddelerde yer alan güvencelere aykırı olup olmadığı tespit edilecek, aykırılık saptanması hâlinde ise Anayasa'nın 15. maddesindeki ölçütlerin bu aykırılığı meşru kılıp kılmadığı değerlendirilecektir (*Aydın Yavuz ve diğerleri*, §§ 193-195, 242).

b. İddiaların İncelenmesi

69. Anayasa Mahkemesi tutuklama tedbirinin ifade ve basın özgürlükleri, dernek kurma hürriyeti, seçilme ve siyasi faaliyette bulunma hakları gibi diğer temel hak ve özgürlükler üzerindeki etkisini incelerken öncelikle tutuklamanın hukuki olup olmadığını ve/veya tutukluluğun makul süreyi aşıp aşmadığını değerlendirmekte; sonrasında tutuklamanın hukukiliğine ya da tutukluluğun süresinin makullüğüne ilişkin vardığı sonucu da dikkate alarak diğer temel hak ve özgürlüklerin ihlal edilip edilmediğini belirlemektedir (*Erdem Gül ve Can Dündar* [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, §§ 92-100; *Hidayet Karaca* [GK], B. No: 2015/144, 14/7/2015, §§ 111-117; *Günay Dağ ve diğerleri* [GK], B. No: 2013/1631, 17/12/2015, §§ 191-203; *Mehmet Haberal*, B. No: 2012/849, 4/12/2013, §§ 105-116; *Mustafa Ali Balbay*, B. No: 2012/1272, 4/12/2013, §§ 120-134; *Kemal Aktaş ve Selma Irmak*, B. No: 2014/85, 3/1/2014, §§ 61-75; *Faysal Sarıyıldız*, B. No: 2014/9, 3/1/2014, §§ 61-75; *İbrahim Ayhan*, B. No: 2013/9895, 2/1/2014, §§ 60-74; *Gülser Yıldırım*, B. No: 2013/9894, 2/1/2014, §§ 60-74).

70. Somut olayda başvurucunun tutuklanmasının hukuki olmadığına ilişkin iddiası incelendiğinde suç işlemiş olabileceğinden şüphelenilmesi için inandırıcı delillerin bulunduğu, ayrıca olayda tutuklama nedenlerinin mevcut olduğu ve tutuklamanın ölçülü olduğunun söylenebileceği sonucuna varılmıştır (bkz. §§ 47-62). Bu kapsamda yapılan değerlendirmeler dikkate alındığında başvurucunun yalnızca ifade ve basın özgürlüğü kapsamında kalan eylemleri nedeniyle soruşturmaya maruz kaldığına ve tutuklandığına ilişkin iddiası yönünden farklı bir sonuca varılmasını gerekli kılan bir durum bulunmamaktadır.

71. Açıklanan gerekçelerle Anayasa'nın 26. ve 28. maddeleri bağlamında ifade ve basın özgürlüğünün ihlal edildiği iddialarına ilişkin olarak bir ihlalin bulunmadığı açık olduğundan başvurunun bu kısmının *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle kabul edilemez olduğuna karar verilmesi gerekir.

72. Buna göre başvurucunun ifade ve basın özgürlüğüne tutuklama yoluyla yapılan müdahalenin bu hakka dair Anayasa'da (26. ve 28. maddelerde) yer alan güvencelere aykırılık oluşturmadığı görüldüğünden Anayasa'nın 15. maddesinde yer alan ölçütler yönünden ayrıca bir inceleme yapılmasına gerek bulunmamaktadır.

Engin YILDIRIM bu görüşe katılmamıştır.

VI. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. 1. Tutuklamanın hukuki olmaması nedeniyle kişi hürriyeti ve güvenliği hakkının ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA Engin YILDIRIM'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

2. Tutuklanma dolayısıyla ifade ve basın özgürlüklerinin ihlal edildiğine ilişkin iddianın *açıkça dayanaktan yoksun olması* nedeniyle KABUL EDİLEMEZ OLDUĞUNA Engin YILDIRIM'ın karşıoyu ve OYÇOKLUĞUYLA,

B. Yargılama giderlerinin başvurucu üzerinde BIRAKILMASINA 2/5/2019 tarihinde karar verildi.

Başkan Zühtü ARSLAN	Başkanvekili Engin YILDIRIM	Başkanvekili Hasan Tahsin GÖKCAN
Üye Serdar ÖZGÜLDÜR	Üye Recep KÖMÜRCÜ	Üye Burhan ÜSTÜN
Üye Hicabi DURSUN	Üye Celal Mümtaz AKINCI	Üye Muammer TOPAL
Üye M. Emin KUZ	Üye Kadir ÖZKAYA	Üye Rıdvan GÜLEÇ
Üye Recai AKYEL	Üye Yusuf Şevki HAKYEMEZ	Üye Yıldız SEFERİNOĞLU

Başvuru Numarası : 2017/5375
Karar Tarihi : 2/5/2019

KARŞIOY GEREKÇESİ

1. Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında; suçluluğu hakkında kuvvetli belirti bulunan kişilerin ancak kaçmalarını, delilleri yok etmelerini veya değiştirmelerini önlemek maksadıyla veya bunlar gibi tutuklamayı zorunlu kılan ve kanunda gösterilen diğer hâllerde hâkim kararıyla tutuklanabilecekleri belirtilmiştir. Tutuklamanın ön koşulu, kişinin suçluluğu hakkında kuvvetli belirtinin bulunmasıdır. Bunun için suçlamanın kuvvetli sayılabilecek inandırıcı delillerle desteklenmesi gerekir (*Mustafa Ali Balbay*, B. No: 2012/1272, 4/2/2013, § 72).

2. Buna ek olarak kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik bir müdahale, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin ölçütlerin belirlendiği Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşullara uygun olmadığı müddetçe Anayasa'nın 19. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Bu sebeple sınırlamanın Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve tutuklama tedbirinin niteliğine uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanma ve ölçülülük ilkesine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının belirlenmesi gerekir (*Halas Aslan*, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, §§ 53, 54). Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "tutuklamayı zorunlu kılan" ibaresiyle de tutuklamanın ölçülü olması gerektiğine işaret edilmektedir (*Halas Aslan*, § 72).

3. Tutuklanan kişiye isnat edilen eylemlerin ifade, basın ve sendika özgürlükleri ile siyasi faaliyette bulunma hakkı gibi demokratik toplum düzeni bakımından vazgeçilmez temel hak ve özgürlükler kapsamında olduğu hususunda ciddi iddiaların bulunduğu veya bu durumun somut olayın koşullarından anlaşılabildiği hâllerde tutuklamaya karar veren yargı mercilerinin kuvvetli suç şüphesini belirlerken daha özenli davranmaları gerekir (*Gülser Yıldırım (2)* [GK], B. No: 2016/40170, 16/11/2017, § 116; bu yöndeki bir ihlal kararı için bkz. *Erdem Gül ve Can Dündar* [GK], B. No: 2015/18567, 25/2/2016, §§ 71-82.)

4. Ayrıca tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunun söylenebilmesi için tutuklamaya alternatif diğer koruma tedbirlerinin yeterli olmaması gerekir. Bu çerçevede-tutuklamaya göre temel hak ve özgürlüklere daha hafif etkide bulunan- adli kontrol yükümlülüklerinin ulaşılmak istenen meşru amaç bakımından yeterli olması hâlinde tutuklama tedbirine başvurulmamalıdır.

5. Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nin (AİHS) "Özgürlük ve güvenlik hakkı" başlıklı 5. maddesinin birinci fıkrasının ilgili bölümünde "kişinin bir suç işlediğinden şüphelenmek için inandırıcı sebeplerin bulunduğu veya suç işlemesine ya da suçu işledikten sonra kaçmasına engel olma zorunluluğu kanaatini doğuran makul gerekçelerin varlığı halinde" tutuklamanın meşru olduğu hükme bağlanmıştır.

6. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi (AİHM) yalnızca bir ceza soruşturması veya kovuşturması çerçevesinde kişinin suç işlediğine dair şüphenin bulunması hâlinde yetkili adli makamın huzuruna çıkarılması amacıyla tutuklanabileceği yönündeki içtihadını (*Jecius/Litvanya*, B. No: 34578/97, 31/7/2000, § 50; *Wloch/Polonya*, B. No: 27785/95, 19/10/2000, § 108) yakın dönemde verdiği *Buzadji/Moldova* ([BD], B. No: 23755/07, 5/7/2016, §§ 92-102) kararında daha da genişleterek ilk tutuklama kararından itibaren suçun işlendiğine ilişkin makul şüphenin varlığı yanında tutuklamaya ilişkin nedenlerin bulunduğunun ilgili ve yeterli gerekçelerle ortaya konması gerekliliğine karar vermiştir.

7. AİHM'e göre ilk tutuklama için yeterli görülen makul şüphenin varlığı, elde edilen deliller ve somut olayın kendine özgü koşulları da dikkate alındığında olaylara dışarıdan bakan, tamamen objektif bir gözlemciyi ikna edecek yeterlilikte olmalıdır. Toplanan deliller, objektif bir gözlemciye sunulduğunda şüpheli ya da sanığın atılı suçu işlemiş olabileceği yönünde gözlemcide kanaat oluşturmaya yeterli ise somut olayda makul şüphe vardır (*Fox, Campbell ve Hartley/Birleşik Krallık*, B. No: 12244/86, 30/8/1990, § 32; *O'Hara/Birleşik Krallık*, B. No: 37555/97, 16/10/2001, § 34).

8. İstanbul Cumhuriyet Başsavcılığınca gazeteci olan başvurucunun bir kısım yazı, röportaj ve sosyal medya mesajıyla ilgili olarak terör örgütü propagandası yaptığı suçlamasıyla hakkında soruşturma açılmış ve akabinde başvurucu bu suçtan tutuklanmıştır. Başvurucu 30/12/2016– 9/3/2018 tarihleri arasında tutuklu kalmıştır.

9. Başvurucu İstanbul 8.Sulh Ceza Hakimliğince, silahlı terör örgütü propagandası yapma suçundan 5271 sayılı Kanun'un 100. maddesi uyarınca tutuklandığından hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin kanuni bir dayanağı bulunmaktadır.

10. Kanuni dayanağa ek olarak tutuklamanın ön koşulu olan suçun işlendiğine dair kuvvetli belirtinin bulunup bulunmadığının değerlendirilmesi gerekmektedir. Tutuklama kararında başvurucunun gazete ve gazetenin internet sitesinde yayınlanan haber ve yazıları ile sosyal medyada paylaştığı mesajların başlıkları, içeriklerinde kullanılan bazı ibareler ve görseller kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir deliller olarak sunulmuştur. Başvurucunun çeşitli tarihlerde attığı 11 *tweet* ve 5 adet haberi ile ilgili suçlamalar yöneltilmiş bunun dışında herhangi bir somut belge ve kanıt gösterilmemiştir. Kuvvetli suç belirtisinin varlığını gösteren tek eylem *tweet* ve haberler olup bunlar kuvvetli suç şüphesi için yeterli sayılmıştır.

11. Çoğunluk, Cumhuriyet savcısı Mehmet Selim Kiraz'ı rehin alan ve şehit eden terör örgütü mensuplarıyla başvurucunun eylem devam ederken röportaj yapıp, bunu gazetenin internet sitesinde ve basılı nüshasında Cumhuriyet savcısının başına silah dayanmış fotoğraf eşliğinde yayınlamasını kuvvetli suç belirtisi yaratan haber ve röportajların önde gelenlerinden biri olarak değerlendirmiştir (§ 51).

12. Eylem devam ederken teröristlerle röportaj yapılmasının onların mesajının kamuoyuna duyurulması sonucunu doğurduğu yadsınamaz. Haber uğruna etik değerleri hiçe sayan gazetecilik örneği ile terör örgütü propagandası suçunu birbirinden ayırmak gerekmektedir. Başvurucu, eylemi haberleştirirken dil, üslup ve kullanılan görseller bakımından daha hassas bir tutum takınabilirdi. Bununla beraber, terör eylemlerinin haberleştirilerek toplumu sunulması kaçınılmaz bir şekilde teröristlerin amaçlarının da topluma iletilmesi sonucunu doğurmaktadır. Somut olay haberleştirilirken neredeyse tüm basın-yayın organları teröristlerin amaçları ve eylemi neden yaptıkları konusunda kamuoyunu bilgilendirmiştir. Bu da gazetecilik faaliyeti bağlamında gayet doğaldır. Aksi bir görüşün benimsenmesi, terör eylemlerinin haberleştirilmesinin potansiyel olarak terör örgütü propagandası olarak değerlendirilmesi sonucuna yol açabilecektir. Böyle bir sonuç da, demokratik bir toplumda terör olaylarıyla ilgili sağlıklı bir tartışma ortamının oluşmasına ve bilgi akışına engel olacaktır.

13. Başvurucunun, terör örgütü yöneticisi Cemil Bayık ile yapılan röportajda teröristlerden "gerilla" diye bahsetmesi ve haberin içeriği ve veriliş şeklinden hareketle röportaj örgüt söylemlerinin kamuoyuna aktarılması ve bu şekilde örgüt propagandası yapılması da kuvvetli suç belirtisi olarak kabul edilmiştir (§ 53). Böyle bir yaklaşım terör

örgütleriyle ilgili bağımsız ve özgür gazetecilik faaliyetlerinin ciddi biçimde sınırlandırılması anlamına gelecektir. Kamuoyunu çok yakından ilgilendiren hayati bir konuda gazetecilerin terör örgütleri ve teröristlerle ilgili haber yaparken terörü ve teröristleri meşrulaştırıcı bir dil ve üslup kullanmamaları gerekmektedir. Ancak, bir gazetecinin terör örgütü lideriyle yaptığı röportajda hangi kelimeleri ve kavramları kullanacağı kendisinin ve ilgili yayın organının editoryal tercihleriyle ilgilidir. Kötü tercihler terör propagandası suçu olarak değil sorunlu gazetecilik olarak görülmelidir.

14. Kaldı ki yukarıda belirtilen röportaja bir bütün olarak bakıldığında içinde geçen bazı kelimelerden hareketle röportajın tamamının örgüt propagandası olarak değerlendirilmesi kanaatimce doğru değildir. Böyle bir yaklaşım terör örgütleriyle ilgili konularda bağımsız haber yapılması üzerinde caydırıcı etkiler yaratma potansiyeline sahiptir.

15. Çoğunluk, başvurucunun, yukarıdaki haber ve röportaja ek olarak terör örgütü propagandası suçunu işlediği yönünde tutuklanmasında kuvvetli belirti olarak değerlendirilen yazı, açıklama ve sosyal medya mesajlarında "kullandığı dil, bunların yayımlandığı tarihlerdeki toplumdaki algılanışı ve insanlar üzerindeki etkisi nazara alındığında" soruşturma makamlarının başvurucunun suç işlediğine dair kuvvetli belirti bulunduğu yönündeki değerlendirmesinin keyfi ve temelsiz olmadığına dikkat çekmektedir (§ 53).

16. Her şeyden önce, bir ifadeyi kullanan kişinin sorumluluğu belirlenirken söz konusu ifadeye, objektif bir gözlemcinin verebileceği anlamın ötesinde anlamlar yüklenmemelidir. Bu çerçevede olgusal bir temelden yoksun olan tahmin ve varsayımlardan kaçınılmalıdır (*Şahin Alpay*, B. No: 2016/16092, 11/1/2018, §130).

17. Başvurucunun kaleme aldığı bazı yazı, haber ve mesajların sert, eleştirel ve gazetecilik etiği açısında sorunlu görülebilecek bir üslup ile kaleme alındığı söylenebilirse de bunların hiçbirinde başvurucu açıkça şiddeti ve terör eylemlerini teşvik edecek bir dil kullanmamıştır. Başvurucunun yaptığı şiddet çağrısı içermeyen, sadece yaşanan olaylara ilişkin gazetecilik faaliyeti ve ifade özgürlüğü kapsamında görülmesi gereken haber, röportaj ve sosyal medya açıklamalarıdır. Yapılan haberler ve gerçekleştirilen röportajın haber değeri olduğu açıktır ve bunların kamuoyunu yakından ilgilendiren tartışmalar çerçevesinde değerlendirilmesi gerektiği söylenebilir. Soruşturma makamlarının, başvurucunun kullandığı ifadeleri adeta çok genişleterek görünüşlerindekinin ötesinde bir anlam yüklemediğini söyleyemeyiz.

18. Uzun bir süredir gazetecilik mesleğini icra eden başvurucunun yazı, haber ve sosyal medya mesajlarında sistematik olarak terör propagandası yaptığı yönünde somut bulguların ortaya konulması gerekmektedir. Görece az sayıdaki haber, yazı ve mesajların (11 *tweet* ve 5 haber) içinden bazı ibarelerin terör örgütü propagandasının kuvvetli şüphesi olarak yorumlanması soyut bir değerlendirmeden öteye gitmemektedir. Başvurucunun haberleri ile terör örgütlerinin amaç ve eylemleri arasındaki bağın ve etkileşimin çok kuvvetli bir şekilde olgusal olarak ortaya konulması gerekmektedir. Nitekim 5271 sayılı Kanun'un 101. maddesinin (2) numaralı fıkrasında; tutuklamaya ilişkin kararlarda kuvvetli suç şüphesini, tutuklama nedenlerinin varlığını ve tutuklama tedbirinin ölçülü olduğunu gösteren delillerin somut olgularla gerekçelendirilerek açıkça gösterileceği belirtilmiştir (*Halas Aslan*, § 75).

19. Somut başvuruda tutuklama gerekçesi olarak başvurucunun bazı haber, yazı ve sosyal medya mesajlarında kullandığı kimi ibareler, eleştirel ifadeler ve üslubun sertliğinden başka olgusal olarak kuvvetli suç şüphesinin varlığını gösterir herhangi bir delil gösterilmemiştir. Dolayısıyla gösterilen gerekçe ilgili ve yeterli olmaktan uzaktır.

20. AYM içtihadına göre gazetecilerin salt ifadeleri ve yayınları nedeniyle tutuklanması sıkı bir incelemeye tabidir. Kural olarak bir kişinin düşüncelerini ifade etmesi terörle bağlantılı suçlamaların tek dayanağı olmamalıdır. Bir ifadenin terörle bağlantılı bir suçlamaya konu edilebilmesi için şiddete veya isyana çağrı mahiyetinde olması ya da bunlara teşvik edici, şiddeti ve terörü övücü veyahut meşrulaştırıcı nitelik taşıması gerekir. Gazetecilerin salt yazıları veya diğer düşünce açıklama araçlarıyla ifade ettiği görüşleri nedeniyle suçla bağlantılandırılmasının ve tutuklanmasının demokratik toplumun temelini oluşturan düşünceyi serbestçe açıklama ve yaymanın önüne ciddi bir bariyer koyacağı ve tabiatıyla basın özgürlüğüne zarar verebileceği gözönünde bulundurulmalıdır. Bu nedenle gazetecinin yazılarının suçlamaya konu edilmesi ve yazı sahibinin tutuklanması ancak yazının şiddete ve isyana çağrı niteliğinde olduğunun veya şiddeti ve terörü övücü ve meşrulaştırıcı mahiyet taşıdığının ya da nefret söylemi içerdiğinin ortaya konulduğu çok istisnai hallerde meşru görülebilir.

21. Halkın özellikle kamuyu ilgilendiren tartışmalara katılımının sağlanması demokratik toplum için vazgeçilmez niteliktedir. Bunun için kamuyu ilgilendiren tartışmalara ilişkin her türlü fikir ve bilginin yayılabilmesi, halkın da bunlara ulaşabilmesi gerekir. Bu bağlamda ifade özgürlüğünün özel bir görünümü olan basın özgürlüğünün demokratik bir toplumda ayrı bir önemi bulunmaktadır. Zira anılan özgürlük sadece basının fikir ve bilgileri yaymasına değil halkın bunlara ulaşmasına da imkân sağlar (*İlhan Cihaner (2)*, B. No: 2013/5574, 30/6/2014, §§ 56-58, 82; *Kadir Sağdıç* [GK], B. No: 2013/6617, 8/4/2015, §§ 49-51, 61-63; *Nihat Özdemir* [GK], B. No: 2013/1997, 8/4/2015, §§ 45-47, 57-58).

22. AİHM'de açıklanan görüşler soyut bir şekilde ifade edildiğinde şiddeti, şiddet yollarına başvurmayı veya kanlı eylemleri teşvik ve tavsiye etmiyorsa bunların demokratik bir toplumda cezalandırılmasına gerek olmadığına pek çok kararında vurgu yapmıştır (*Sürek/ Türkiye* (No. 4) [BD], No. 24762/94, § 60, 8/7/1999; *Gül ve diğerleri/Türkiye*, No. 4870/02, §§ 41 ve 42, 8/6/2010).

23. Haber ve yazıların içeriğindeki bazı ibarelerden hareketle öznel bir değerlendirme yaparak bunların terör örgütü propagandasına hizmet için yapıldığının kabul edilmesi ifade ve basın özgürlükleri üzerinde caydırıcı bir etki yaparak bu özgürlükleri anlamsız hale getirerek basının kamuoyu üzerindeki gözetleyici rolünün gerçeklemesine zarar verecektir. Özgür ve demokratik bir toplumsal düzende basından beklenen iliştirilmiş (*embedded*) ve sadece resmi açıklamalara itibar eden bir gazetecilik değil, olayları soruşturan, sorgulayan ve arkaplanını ortaya çıkartmaya çalışan bağımsız bir gazetecilik faaliyeti yürütmesidir.

24. Somut başvuruda Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası çerçevesinde kuvvetli suç belirtisinin oluşmadığı kanaatine varıldığından tutuklamanın ölçülülüğü konusunda ayrıntılı bir değerlendirme yapılmayacaktır. Bununla beraber, bir an için kuvvetli suç şüphesinin ortaya konulduğunu varsaysak bile olayımızda tutuklama tedbirinin ölçülü olmadığını da söylemek gerekir.

25. Bilindiği üzere kişi hürriyeti ve güvenliği hakkına yönelik bir müdahale, temel hak ve özgürlüklerin sınırlandırılmasına ilişkin ölçütlerin belirlendiği Anayasa'nın 13. maddesinde belirtilen koşullara uygun olmadığı müddetçe Anayasa'nın 19. maddesinin ihlalini teşkil edecektir. Bu sebeple sınırlamanın Anayasa'nın 13. maddesinde öngörülen ve tutuklama tedbirinin niteliğine uygun düşen, kanun tarafından öngörülme, Anayasa'nın ilgili maddelerinde belirtilen haklı sebeplerden bir veya daha fazlasına dayanma ve ölçülülük

ilkesine aykırı olmama koşullarına uygun olup olmadığının tespit edilmesi gerekir (*Halas Aslan*, B. No: 2014/4994, 16/2/2017, §§ 53, 54). Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan "tutuklamayı zorunlu kılan" ibaresiyle de tutuklamanın ölçülü olması gerektiğine işaret edilmektedir (*Halas Aslan*, § 72).

26. Başvurucu bir yıldan daha fazla bir süre boyunca ikna edici ve yeterli olarak nitelendirilemeyecek gerekçelerle tutuklu kalmıştır. Başvurucunun bu kadar uzun süre boyunca özgürlüğünden yoksun bırakılması üstün bir kamu yararına hizmet etmediği gibi söz konusu tedbirlerin her halükarda güdülen meşru amaçlar ile orantılılık içinde olmadığını ve bu niteliği dolayısıyla da demokratik bir toplumda gerekli olmadığı açıktır.

27. Somut başvuruda suç işlediğine dair kuvvetli belirtiler somut olgularla ortaya konulmadan başvurucunun sadece haber, yazı ve sosyal medya mesajlarındaki dil, üslup ve kullandığı bazı ibarelere dayanılarak hakkında tutuklama tedbirinin uygulanmasının ifade ve basın özgürlüklerine ilişkin olarak Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerinde yer alan güvencelere aykırı olduğu sonucuna varılmıştır.

28. Başvurucu hakkında uygulanan tutuklama tedbirinin olağanüstü halin uygulanmakta olduğu bir dönemde devreye sokulduğu dikkate alındığında, bu tedbirin aynı zamanda Anayasa'nın 15. maddesi ile uyumlu olup olmadığını da değerlendirmek gerekir. Anayasa Mahkemesi daha önceki pek çok kararında OHAL döneminde temel hak ve özgürlüklerin kullanımının durdurulmasını ve sınırlandırılmasını düzenleyen Anayasa'nın 15. maddesinin suç işlendiğine dair kuvvetli belirtilerin varlığı ortaya konulmadan gerçekleştirilen tutuklamaları meşru kılmadığına, böyle bir tutuklama tedbirinin uygulanmasının durumun gerektirdiği ölçüde bir müdahale olmadığına karar vermiştir (*Şahin Alpay*, §§ 105-110; *Mehmet Hasan Altan (2)* [GK], B. No: 2016/23672, 11/1/2018, §§ 152-157; *Turhan Günay* [GK], B. No: 2016/50972, 11/1/2018, §§ 83-89; *Mustafa Baldır*, B. No: 2016/29354, 4/4/2018, §§ 83-88).

29. Benzer şekilde Anayasa Mahkemesi daha önceki kararlarında Anayasa'nın 15. maddesinin, suç işlendiğine dair belirtilerin varlığı ortaya konulmadan gerçekleştirilen tutuklamalar yoluyla ifade ve basın özgürlüklerine yapılan müdahaleyi meşru kılmadığını kabul etmiştir (*Şahin Alpay*, §§ 143-146; *Mehmet Hasan Altan (2)*, §§ 238-241).

30. Sonuç olarak, başvurunun kabul edilebilir olduğu ve Anayasa'nın 15. maddesiyle birlikte değerlendirildiğinde Anayasa'nın 19. maddesinin üçüncü fıkrası bağlamında somut olayda tutuklama için gerekli olan suç işlendiğine dair kuvvetli belirtinin yeterince ortaya konulamadığından başvurucunun kişi hürriyeti ve güvenliği hakkı ile Anayasa'nın 26. ve 28. maddelerindeki düşünceyi açıklama ve basın hürriyetinin ihlal edildiği düşüncesiyle çoğunluk görüşüne katılmıyorum.

Başkanvekili
Engin YILDIRIM